

JOint Regional DEvelopment Strategy

for the Vienna - Bratislava - Győr Region

Gemeinsame Regionale Entwicklungsstrategie für die Region Wien - Bratislava - Győr
Analytická štúdiá geoeconomického subregiónu Vienna - Bratislava - Győr
A Bécs - Pozsony - Győr régió közös területfejlesztési stratégiája

projektpartner/projektoví partneri/a projekt résztvevői

das interreg IIIa/phare cbc projekt jordes+

Diese Publikation fasst die Erfahrungen und Ergebnisse des INTERREG IIIA Projektes JORDES+ zusammen. In 39 Monaten Projektlaufzeit zwischen April 2002 und Juni 2005 haben sich die Projektpartner und Experten aus der Slowakischen Republik, Ungarn und Österreich in Basis- und Zusatzmodulen sowie Workshops auf regionaler und grenzüberschreitender Ebene mit der Zukunft der Dreiländerregion auseinander gesetzt.

Projektpartner

Österreich

- das Amt der Burgenländischen Landesregierung, das Amt der Niederösterreichischen Landesregierung, der Magistrat der Stadt Wien, Magistratsabteilung 18 unter der Koordinierung der Planungsgemeinschaft Ost (PGO) und
- als Fördernehmer Regional Consulting ZT GmbH – grenzüberschreitendes und nationales Projektmanagement sowie inhaltliche Bearbeitung des Projektes

Slowakische Republik

- als Landeskordinator und für das Projektmanagement die Slowakische Umweltagentur, URBION Bratislava als Vertreter des Umweltministeriums, des Ministeriums für Bauwesen und Regionalentwicklung, des Magistrates Bratislava, des Kreisamtes Bratislava und des Kreisamtes Trnava

Ungarn

- der Magistrat der Stadt Győr und
- für das Projektmanagement das West Hungarian Research Institute, Centre for Regional Studies of the Hungarian Academy of Sciences

projekt jordes+ interreg IIIa/phare cbc

Táto publikácia zhrňa skúsenosti a výsledky Projektu JORDES+ INTERREG IIIA. Počas 39 mesiacov trvania projektu od apríla 2002 do júna 2005 sa zaoberali projektoví partneri a experti zo Slovenskej republiky, Maďarska a Rakúska v základných a doplnkových moduloch aj workshopoch na regionálnej a cezhraničnej úrovni budúcnosťou regiónu troch krajín.

Projektoví partneri

Rakúsko

- Úrad vlády spolkovej krajiny Burgenland, Úrad vlády spolkovej krajiny Dolné Rakúsko, magistrát mesta Viedeň, 18. oddelenie magistrátu koordinované Spoločnosťou pre plánovanie Východ (Planungsgemeinschaft Ost-PGO) a
- ako príjemca pomoci spoločnosť Regional Consulting ZT GmbH – cezhraničný a národný projektový manažment, ako aj obsahové spracovanie projektu

Slovenská republika

- Ako projektový manažment Slovenská agentúra pre životné prostredie, URBION Bratislava ako zástupca ministerstva životného prostredia, magistrát mesta Bratislava, Bratislavský samosprávny kraj a Trnavského samosprávneho kraja
- Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja ako koordinátor projektu

Maďarsko

- Magistrát mesta Győr a
- za projektový manažment Západomaďarský výskumný ústav, Centrum pre regionálne štúdie Maďarskej akadémie vied

az interreg IIIa/phare cbc jordes+ projekt

Jelen kiadvány az INTERREG IIIA JORDES+ projekt tapasztalatait és eredményeit foglalja össze. A projekt 2002 áprilisától 2005 júniusáig tartó 39 hónapos futamideje alatt Szlovákia, Magyarország és Ausztria projektben szereplő résztvevői és szakértői regionális és határokon átnyúló szintű alap- és kiegészítő modulok, valamint műhelymegbeszélések keretében tanácskoztak a három ország közös határ menti területeit átfogó régió jövőjéről.

A projekt résztvevői

Ausztria

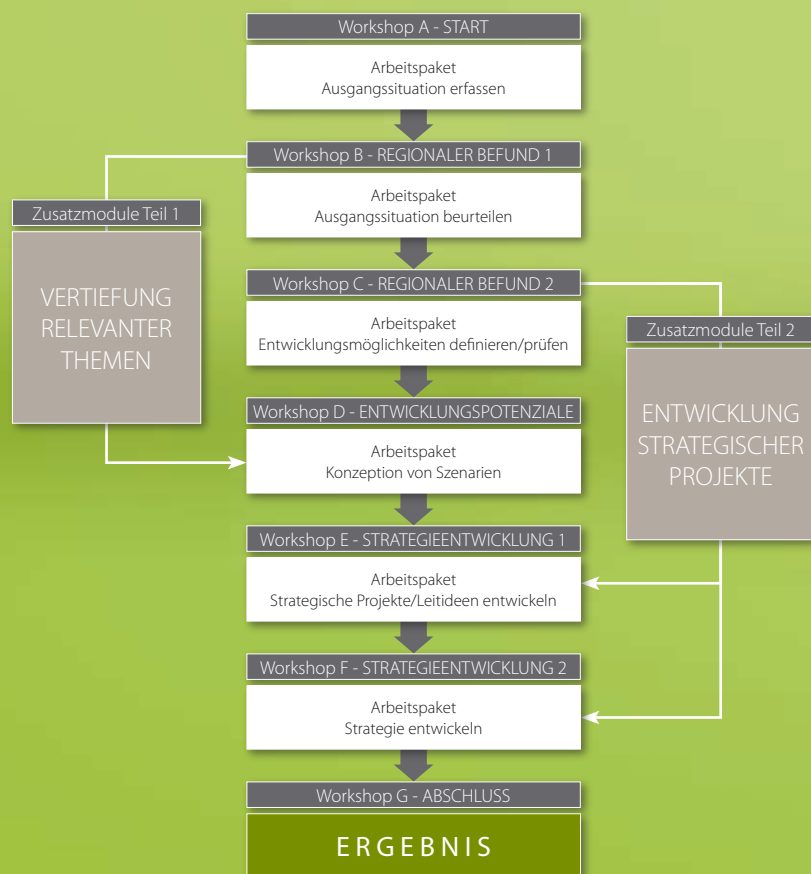
- a Keleti Tervezési Közösség (Planungsgemeinschaft Ost – PGO) koordinálásával a Burgenlandi Tartományi Kormányzati Hivatal, az Alsó-Ausztriai Tartományi Kormányzati Hivatal, Bécs Város Tanácsának 18. Önkormányzati Ügyosztálya és
- a nemzetközi és az osztrák oldali projekt vezetését, valamint a projekt tartalmi kezelését a Regional Consulting Zt GmbH végezte

Szlovák Köztársaság

- Országos koordinátorként és a szlovák oldali projekt irányítására a Szlovák Környezetvédelmi Ügynökség, az URBION Bratislava a Környezetvédelmi Minisztérium, az Építésügyi és Területfejlesztési Minisztérium, Pozsony város Önkormányzata, a Pozsonyi Körzeti Hivatal és a Nagyszombati Körzeti Hivatal képviselőit

Magyarország

- Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata
- a magyar oldali projekt vezetését a Magyar Tudományos Akadémia Regionális Kutatások Központja Nyugat-Magyarországi Tudományos Intézet látta el

inhalt

DAS INTERREG IIIA/PHARE CBC PROJEKT JORDES+	2
PROJEKTPARTNER	2
GEMEINSAM	6
JORDES+ REGIONALES ZUKUNFTSBILD	8
GUTE RAHMENBEDINGUNGEN	10
EU ERWEITERUNG	10
REVITALISIERTE LISSABON-STRATEGIE	10
GÖTEBORG-ZIELE UND KYOTO-PROTOKOLL	12
CENTROPE	12
JORDES+ DIE BIOSPHÄREN-WACHSTUMSREGION	14
DIE REGION ALS WIRTSCHAFTSSTANDORT	16
Arbeitsmarkt und Humanressourcen	18
Biosphäre und Wachstum	20
Landwirtschaft	20
NEUE LERNPROZESSE	22
ERHALTUNG EINZIGARTIGER NATUR- UND FREIRÄUME	24
Ordnungsprinzip Grüne Mitte	24
Polyzentrische und funktional gegliederte Region	27
Region der kurzen Wege und verbesserte Erreichbarkeit	27
UMWELT, TOURISMUS UND KULTURELLES ERBE	31
UMSETZUNG DES REGIONALEN ZUKUNFTSBILDES	34
KOOPERATIONSKULTUR	34
EINIGKEIT	36
ÖSTERREICH	38
SLOWAKEI	38
UNGARN	38

obsah

PROJEKT JORDES+INTERREG IIIA/PHARE CBC	3
PROJEKTOVÍ PARTNERI	3
SPOLOČNÝ	6
PREDSTAVA O BUDÚCNOSTI REGIÓNU JORDES+	9
DOBŘÉ RÁMCOVÉ PODMIENKY	11
ROZŠÍRENIE EÚ	11
REVITALIZOVANÁ LISABONSKÁ STRATÉGIA	11
GÖTEBORSKÉ CIELE A KYOTSKY PROTOKOL	13
CENTROPE	13
BIOSFÉRICKÝ RASTOVÝ REGIÓN JORDES+	14
REGIÓN AKO HOSPODÁRSKA LOKALITA	17
Trh práce a ľudské zdroje	19
Biosféra a rast	21
Polnohospodárstvo	21
NOVÉ PROCESY UČENIA	23
ZACHOVANIE JEDINEČNÝCH PRÍRODNÝCH A VOĽNÝCH PRIESTOROV	25
Organizačná zásada zeleného streda	25
Polycentrický a funkčne členený región	28
Región krátkej cesty a zlepšenej dostupnosti	28
ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, TURIZMUS A KULTÚRNE DEDIČSTVO	32
REALIZÁCIA PREDSTAVY O REGIONÁLNEJ BUDÚCNOSTI	35
KOOPERAČNÁ KULTÚRA	35
JEDNOTA	37
RAKÚSKO	39
SLOVENSKO	39
MAĎARSKO	39

tartalom

AZ INTERREG IIIA/PHARE CBC JORDES+ PROJEKT	3
A PROJEKT RÉSZTVEVŐI	3
KÖZÖS	6
A JORDES+ REGIÓ JÖVŐKÉPE	9
KERETFELTÉTELEK	11
AZ EURÓPAI UNIÓ BŐVÍTÉSE	11
A MEGÚJÍTOTT LISSZABONI STRATÉGIA	11
A GÖTEBORGCI CÉLOK ÉS KIOTÓI EGYEZMÉNY	13
CENTROPE	13
JORDES+A BIOSZFÉRA NÖVEKEDÉSI RÉGIÓ	14
A RÉGIÓ MINT GAZDASÁGI HELYSZÍN	17
Munkaerőpiac és humán erőforrások	19
Bioszféra és növekedés	21
Mezőgazdaság	21
ÚJ TANULÁSI FOLYAMAT	23
AZ EGYEDÜLÁLLÓ TERMÉSZETVÉDELMI ÉS SZABAD TERÜLETEK MEGÓVÁSA	25
A Zöld Közép rendezési elv	25
Policentrikus és funkcionális tagolású régió	29
Rövid úton és jobban elérhető régió	29
KÖRNYEZETVÉDELME, IDEGENFORGALOM ÉS KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG	33
A REGIONÁLIS JÖVŐKÉP MEGVALÓSÍTÁSA	35
EGYÜTTMŰKÖDÉSI KULTÚRA	35
EGYETÉRTÉS	37
AUSZTRIA	39
SZLOVÁKIA	39
MAGYARORSZÁG	39

gemeinsam/spoločný/közös

JOint/Gemeinsam:

Die Region umfasst eine Reihe autonomer Gebietskörperschaften in den drei Staaten Österreich, Slowakische Republik und Ungarn. Gemeinsames Vorgehen kann vielfach von Vorteil sein.

Regional DEvelopment/Regionalentwicklung:

Ziel ist die Steigerung des Wohlstandes und der Lebensqualität in der Region.

Strategy/Strategie:

Eine Strategie beschreibt eine zielgerichtete Vorgehensweise, die sich vereinbarten Prinzipien unterwirft (ressourcenschonend, gerecht, effizient, rasch etc.).

JOint/Spoločný:

Región obsahuje autonómne oblasťné združenia v troch štátoch – v Rakúsku, Slovenskej republike a Maďarsku. Spoločný postup môže mať mnoho výhod.

Regional DEvelopment/Regionálny rozvoj:

Cieľom je zvyšovanie blahobytu a kvality života v regióne.

Strategy/Stratégia:

Stratégia opisuje postup zameraný na cieľ, ktorý sa podriadiuje dohodnutým zásadám (šetrenie zdrojov, spravodlivý, efektívny, rýchly atď.).

JOint/Közös:

A régió számos autonóm területi testületet foglal magában a három állam, Ausztria, a Szlovák Köztársaság és Magyarország területén. Az együttes eljárásnak sokféle előnye lehet.

Regional DEvelopment/Területfejlesztés:

Célja a régió jólétének és életminőségének javítása.

Strategy/Stratégia:

A stratégia olyan célirányos eljársmódot mutat be, amely megállapodás szerinti elvek szerint működik (forráskímélő, méltányos, A, gyors stb.).

Die JORDES+ Region - Lage im Raum • Regional Consulting ZT GmbH, Wien, 2002 ↑

Die JORDES+ Region • Regional Consulting ZT GmbH, Wien, 2005; Datengrundlage: digitale Basiskarte Centropo Region, PGO →

jordes+ regionales zukunfts-bild

JORDES+ konzentriert sich vor allem auf die Verknüpfung von Biosphäre und Wirtschaftswachstum und den Aufbau einer Lernenden Region in Abstimmung mit regionalen und europäischen Vorgaben und Vorstellungen.

Das regionale Zukunftsbild Biosphären-Wachstumsregion strebt an, eine Lernende Wachstumsregion zu etablieren, in der nachwachsende Rohstoffe und technologisches Know how essenziellen Beitrag zur Wettbewerbsfähigkeit leisten und in der städtische Standorte und ländliche Regionen gemäß des regionalen Zukunftsbildes funktional verflochten sind. Eine Lernende Region kombiniert die praktische Anwendung von Lernen und Regionalentwicklung: Die regionalen Ausbildungs- und Wissenschaftseinrichtungen sind auf das Regionalentwicklungsziel ausgerichtet und entsprechend qualifizierte Einwohner treiben die Entwicklung voran. Die nachhaltige Nutzung und Sicherung der biosphärischen Ressourcen und das Ordnungsprinzip einer Grünen Mitte prägen diese Region, in der sich kompakte Siedlungskörper an Achsen des öffentlichen Verkehrs orientieren und in der wertvoller Naturraum und Erholungs- und Landwirtschaftsflächen erhalten werden.

In fünf bis zehn Jahren wird die JORDES+ Region als grenzüberschreitende Biosphären-Wachstumsregion international wahrgenommen, in der Wachstum

- auf der Basis vorhandener regionaler Ressourcen und Strukturen erfolgt
- in neuen integrierten funktionellen Netzwerken zwischen städtischen Standorten und ländlichen Gebieten stattfindet
- unter Nutzung und Sicherung der biosphärischen Ressourcen zum Wohle aller Einwohner eintritt
- aus der Nutzung des Lagepotenzials im Zentrum Europas an der historischen Kreuzung europäischer Migrationswege resultiert
- sich durch die Nutzung des hohen Bildungsniveaus und der motivierten Bevölkerung einer Lernenden Region entwickelt
- unter Anwendung des Modells einer Grünen Mitte als räumliches Ordnungsprinzip erfolgt.

Dieses Zukunftsbild baut auf die Stärken der Region, den Gestaltungswillen und das innovative Potenzial ihrer Bevölkerung. Die Orientierung sämtlicher Akteure der Region ist auf das Erreichen dieser Ziele ausgerichtet und bedarf einer laufenden Überbrückung von Sektoren- und Kompetenzgrenzen.

predstava o budúcnosti regiónu jordes+

JORDES+ sa sústreďuje predovšetkým na spojenie biosféry a hospodárskeho rastu, vybudovanie učiaceho sa regiónu v súlade s regionálnymi a európskymi úlohami a predstavami.

Predstava o budúcnosti biosférického – rastového regiónu sa snaží o etablovanie učiaceho sa rastového regiónu, v ktorom dostupné suroviny a technologické know-how zabezpečujú podstatný prínos ku konkurencieschopnosti a sú funkčne zapojené do mestských sídel a vidieckych regiónov v súlade s predstavou o budúcnosti regiónu. Učiaci sa región spája praktické používanie učenia a regionálneho rozvoja. Regionálne vzdelávacie a vedecké zariadenia sú nasmerované na cieľ regionálneho rozvoja a náležite kvalifikovaní obyvatelia posúvajú rozvoj vpred. Udržateľné využívanie a zabezpečovanie biosférických zdrojov a zásada organizovania zeleného streda stvárajú tento región, v ktorom sa kompaktné sídelné združenia orientujú na osi hromadnej dopravy a ostávajú zachované v cennom prírodnom priestore a rekreačných i poľnohospodárskych plochách.

O päť až desať rokov bude región JORDES+ vnímaný medzinárodne ako cezhraničný biosférický rastový región, v ktorom:

- rast sa dosahuje na základe existujúcich regionálnych zdrojov a štruktúr
- realizuje sa v nových integrovaných funkčných sieťach medzi mestskými sídlami a vidieckymi oblasťami
- nastáva s využívanie a zabezpečovanie biosférických zdrojov v prospech všetkých obyvateľov
- vyplýva z využívania polohového potenciálu v strede Európy na historickej križovatke európskych migračných ciest
- rozvíja sa využívanie ím vysokej úrovne vzdelania motivovaného obyvateľstva učiaceho sa regiónu a dosahuje použitím modelu zeleného streda ako zásady priestorového usporiadania.

Táto predstava o budúcnosti vychádza zo silných stránok regiónu, ochoty a inovačného potenciálu jeho obyvateľstva. Orientácia všetkých aktérov regiónu je nasmerovaná na dosiahnutie tohto cieľa a vyžaduje priebežné preklopenie hraníc medzi sektormi a kompetenciami.

a jordes+ regió jövőképe

Az európai és regionális célkitűzésekkel, területfejlesztési irányelvekkel és tervezési dokumentumokkal összhangban a JORDES+, mint stratégia, tevékenységét elsősorban a bioszféra és a gazdasági növekedés kapcsolatára, valamint a Tanuló Régió létrehozására összpontosítja.

A JORDES+, mint „Bioszféra-növekedési régió” jövőképe egy olyan tanuló-növekedési régió létrehozása, amelyben az újratermelő nyersanyagok (pl. megújuló energia, tudás) és a technológiai ismeretek alapvetően hozzájárulnak a versenyképesség növekedéséhez, és amelyben a városok és vidékük egymással funkcionálisan összekapcsolódnak. A Tanuló Régió egyesíti a tanulás és a területfejlesztés gyakorlati alkalmazását: A regionális oktatási és tudományos intézmények a fenti célok mentén működő területfejlesztést tűzik ki elsődleges célul, ezáltal a megfelelően képzett lakosság jelenti a fejlődés fő hajtóerejét. Ez alapozza meg a bioszféra erőforrásainak fenntartható hasznosítását és megővését, valamint a „Zöld Közép” rendezési elvének érvényesülését ebben a régióban, amelyben ösztönzik mind a kompakt településtesteken belül, mind a települések között a tömegközlekedés alkalmazását, és amelyben megőrzik az értékes természeti kincseket, üdülő- és mezőgazdasági területeket.

Öt-tíz éven belül a JORDES+ régiót, olyan határon átnyúló bioszféra növekedési régióként fogják nemzetközi szinten elismerni, ahol a növekedés

- a meglévő regionális erőforrásokon és struktúrákon alapul
- a városok és vidékük közötti, újonnan integrált funkcionális hálózatok keretében valósul meg
- a bioszféra erőforrásainak felhasználásával és megővásával, a teljes lakosság jóléte érdekében történik
- azon helyzeti előnyének kihasználásából származik, hogy Európa közepén, az európai vándorlási útvonalak történelmi kereszteződésében fekszik
- a magas színvonalú oktatásnak és a tanulóközpontú régió eszméjét elfogadó lakosság közreműködésének köszönhetően jön létre
- a Zöld Közép modell, mint területhasználati és térségi rendezési elv alkalmazásával következik be.

Ez a jövőkép a régió erősségein, lakosságának alakító szándékán és innovatív képességein alapszik. Ezen célok elérését célozza a régió valamennyi szereplőjének irányultsága, amely a szektor- és kompetenciahatárok folyamatos lebontását igényli.

gute rahmenbedingungen

EU Erweiterung

Durch die Erweiterung der Europäischen Union (EU) haben sich die Rahmenbedingungen seit Beginn des Projektes JORDES+ wesentlich verbessert. Die Lage von Wien, Bratislava und Győr an der jetzigen EU Binnengrenze ist einzigartig. Die Region mit etwa 4,5 Millionen Einwohnern hat – wenn es gemeinsam genutzt wird – erstaunliches Potenzial. Die Slowakische Republik und Ungarn sind jetzt EU Mitglieder, der EU Binnenmarkt und damit das Gebiet des freien Warenverkehrs und des EU Rechts wurde erweitert. Trotz noch immer bestehender Interaktionsbeschränkungen sind jetzt aber erstmalig wesentliche Voraussetzungen für eine grenzüberschreitende integrierte Standort- und Regionalpolitik gegeben.

Revitalisierte Lissabon-Strategie

Die kürzlich erfolgte Revitalisierung der Lissabon-Strategie definiert Europas gemeinsame Entwicklungsperspektiven mit zahlreichen vielversprechenden Elementen, die die Wettbewerbsfähigkeit erhöhen sollen: Im Rahmen der geplanten Aktivitäten wird ein Entwicklungsprozess angekurbelt, der größeres Wachstum und mehr Arbeitsplätze in Europa bringt. Entscheidend ist, sich auf solche Parameter zu konzentrieren, die Wirtschaftswachstum und Arbeitsplätze nach sich ziehen. Der EU Binnenmarkt bietet durch Initiativen wie individuelle und gemeinsame Investitionen in Forschung und Entwicklung, Nutzung neuer Informationstechnologien und Investitionen in Humankapital ausreichende Grundlagen zur Erhöhung der Wettbewerbsfähigkeit. Eine wichtige Voraussetzung ist das Zusammentreffen von gut ausgebildeten Menschen, Wissen und positivem Wirtschaftsklima in einem nachhaltig genutzten, attraktiven Umfeld.

dobré rámcové podmienky keretfeltételek

Rozšírenie EÚ

Rozšírením Európskej únie (EÚ) sa v podstatnej miere zlepšili rámcové podmienky od začiatku projektu JORDES+. Poloha Viedne, Bratislavy a Györu na súčasnej vnútornej hranici EÚ je jedinečná. Región približne so 4,5 milióna obyvateľov má – ak sa spoločne využije – úžasný potenciál. Slovensko a Maďarsko sú teraz členmi EÚ, vnútorného trhu EÚ, a tým sa rozšírila oblasť voľného pohybu tovaru a práva EÚ. Napriek ešte vždy existujúcim obmedzeniam v interakcii sú však teraz prvý raz dané základné predpoklady cezhraničnej integrovanej miestnej a regionálnej politiky.

Revitalizovaná lisabonská stratégia

Nedávna revitalizácia lisabonskej stratégie definuje spoločné rozvojové perspektívy Európy s mnohými sľubnými prvkami, ktoré by mali zvýšiť konkurencieschopnosť. V rámci plánovaných činností sa zrýchli proces rozvoja, ktorý prinesie vyšší rast a viac pracovných miest v Európe. Je rozhodujúce sústrediť sa na také parametre, ktoré zabezpečia hospodársky rast a pracovné miesta. Vnútorný trh EÚ ponúka prostredníctvom iniciatív, ako individuálne a spoločné investície do výskumu a vývoja, využívanie nových informačných technológií a investície do ľudského kapitálu, dostatočný základ na zvyšovanie konkurencieschopnosti. Dôležitým predpokladom je stretávanie sa patrične vzdelaných ľudí, získavanie poznatkov a pozitívna hospodárska atmosféra v udržateľne využívanom, atraktívnom prostredí.

Az Európai Unió bővítése

Az Európai Unió (EU) bővítése révén jelentősen javultak a keretfeltételek a JORDES+ projekt kezdete óta. A jelenlegi EU belső határánál fekvő Bécs, Pozsony és Győr helyzete egyedülálló. A mintegy 4,5 millió lakost számláló régió – ha azt közösen használják fel – rendkívül nagy potenciállal rendelkezik. Szlovákia és Magyarország most már EU tagállamok, így az EU belső piaca, és ezzel együtt a szabad áruforgalom és az EU-jog területe kibővült. A még mindig fennálló interakciós korlátok ellenére azonban most először adottak a határon átnyúló, integrált helyi és regionális politika lényegi előfeltételei.

A megújított Lisszaboni stratégia

A Lisszaboni Stratégia nemrégiben történt megújítása Európa közös fejlesztési perspektíváit számos olyan ígéretes elemmel definiálja, amelyekkel a versenyképesség növelhető. A tervezett tevékenységek keretében új erőre kap az a fejlődési folyamat, amely Európában nagyobb növekedést és több munkahelyet eredményez. Döntő fontosságú, hogy a tagok olyan paraméterekre összpontosítsák figyelmüket, amelyek gazdasági növekedést és új munkahelyeket teremtenek. Az EU belső piaca az olyan kezdeményezések révén, mint az egyéni és közös kutatási és fejlesztési beruházások, az információs technológia felhasználása és a humántőke-beruházások, kellő alapot biztosít a versenyképesség növeléséhez. Fontos szempont a jól képzett emberek, a tudás és a pozitív gazdasági klíma együttes jelenléte egy hosszú távú hasznot hozó, atraktív környezetben.

CENTROPE

CENTROPE – die Initiative zur Etablierung der Europa Region Mitte im Vierländereck Slowakei, Tschechien, Ungarn und Österreich – wurde im Jahr 2003 in Kittsee auf politischer Ebene gestartet. Das Motto ist: Wir wachsen zusammen – zusammen wachsen wir. Die Entwicklung gemeinsamer Perspektiven und die kooperative Umsetzung innovativer Maßnahmen wertet die Vielfalt, Qualität und Kompetenz des Standortes auf: CENTROPE positioniert sich im Wettbewerb der europäischen Regionen.

Die positive Entwicklung bestärkt die Beteiligten ihr Engagement fortzusetzen: In der politischen Erklärung von St. Pölten im April 2005 wurde das zukünftige Engagement detailliert. Die Idee einer gemeinsamen grenzüberschreitenden Region wird von immer mehr Akteuren aus Politik, Wirtschaft, Medien und Kultur in der Region aufgegriffen und unter der Dachmarke CENTROPE weiterentwickelt.

Göteborg-Ziele und Kyoto-Protokoll

Die Lissabon-Strategie wird durch die Göteborg-Ziele um die Umwelt- und Sozialdimension ergänzt, die zukünftig in alle Bereiche des politischen Handelns einbezogen wird. Durch neues und nachhaltiges Denken und Agieren – in europäischen Maßstäben – werden neue Ideen und Dynamik in europäische Regionen und Wirtschaften gebracht. So sollen neue Arbeitsplätze, hochqualitative Produkte und Dienstleistungen in einem nachhaltig genutzten Umfeld erzeugt werden.

Das Kyoto-Protokoll ist ein Zusatzprotokoll zur Gestaltung der Klima-Rahmenkonvention der Vereinten Nationen, mit dem erstmals ein internationales Abkommen mit einem verpflichtenden System zur Reduktion von Treibhausgasemissionen im weltweiten Kampf gegen den Klimawandel vorliegt. Es gilt als erster Schritt, um den menschengemachten Treibhauseffekt zu bremsen. Der Ausstoß der Treibhausgase als Verursacher der globalen Erwärmung soll so begrenzt werden, dass sich die Ökosysteme auf natürliche Weise den Klimaänderungen anpassen können und die Nahrungsmittelerzeugung nicht bedroht wird.

Göteborské ciele a kyotsky protokol

Lisabonskú stratégiu dopĺňajú göteborské ciele o dimenziu životného prostredia a sociálnu dimenziu, ktorá sa v budúcnosti zahrnie do všetkých oblastí politického konania. Prostredníctvom nového a udržateľného myslenia a konania – v európskej miere – sa zavedú nové myšlienky a dynamika do európskych regiónov a hospodárstiev. Tak sa majú dosiahnuť nové pracovné miesta, vysoko kvalitné produkty a služby v udržateľne využívanom prostredí.

Kyotsky protokol je dodatkový protokol k tvorbe rámcovej konvencie o podnebí Spojených národov, ktorý predkladá prvý raz medzinárodnú zmluvu o záväznom systéme na znížovanie emisií skleníkových plynov v celosvetovom boji proti zmenám podnebia. Je to prvý krok, ako spomaliť skleníkový efekt, spôsobený ľudstvom. Vypúšťanie skleníkových plynov ako pôvodcov globálneho otepľovania sa má tak ohraničiť, aby sa ekosystémy mohli prírodným spôsobom prispôbiť klimatickým zmenám a neohrozila sa výroba potravín.

CENTROPE

CENTROPE – Iniciatíva na založenie Stredoeurópskeho regiónu v štvoruholníku Slovenská republika, Česká republika, Maďarsko a Rakúsko – odštartovala v roku 2003 v Kittsee na politickej úrovni. Jej motto je: Rastíme spolu – spolu rastíme. Vypracovanie spoločných perspektív a kooperačná realizácia inovačných opatrení zvyšujú hodnotu rozmanitosti, kvality a kompetencie lokality. CENTROPE sa zapája do súťaže európskych regiónov.

Pozitívny vývoj motivuje zúčastnených, aby v tomto angažovaní pokračovali. V politickom vyhlásení zo St. Pölten z apríla 2005 sa budúce angažovanie uvádza podrobne. Myšlienka spoločného cezhraničného regiónu si získava čoraz viac aktérov z politiky, hospodárstva, médií a kultúry v regióne a ďalej sa rozvíja pod spoločnou značkou CENTROPE.

A Göteborgi célok és Kiotói Egyezmény

A Lisszaboni stratégiát a Göteborgi célok olyan környezeti és szociális dimenzióval egészítik ki, amelyeket a jövőben a politikai cselekvés valamennyi területén alkalmazni kell. Az újfajta és hosszú távú gondolkodás és cselekvés – európai mértékkel mérve – új ötleteket és dinamikát hoz az európai térségekbe és gazdaságokba. Így új munkahelyek, jó minőségű termékek és szolgáltatások jöhetnek létre egy hosszú távon hasznosított környezetben.

A Kiotói Egyezmény az ENSZ léghővel kapcsolatos keretegyezményének létrehozásáról szóló kiegészítő jegyzőkönyv, amellyel először jön létre az üvegházi gázkibocsátás csökkentésére vonatkozó kötelező rendszert tartalmazó nemzetközi megállapodás a légkör megváltozásával szembeni küzdelemben. Első lépésként a cél az emberek által megteremtett üvegházhatás megfékezése. Az üvegházi gázok kibocsátását, mint a globális felmelegedés okozóját, úgy kell korlátozni, hogy az öko-rendszerek természetes módon alkalmazkodhassanak a klímaváltozásokhoz, és az élelmiszergyártás ne kerülhessen veszélybe.

CENTROPE

A CENTROPE – Ausztria, Csehország, Szlovákia és Magyarország által közrefogott ún. „négyemzeti” szegletben a Közép-Európa Régió létrehozásáról szóló kezdeményezés – 2003-ban indult útjára politikai szinten. Mottója így szól: Növekedjünk együtt – együtt növekszünk. A közös perspektíva kimunkálása és az innováció közös gyakorlati megvalósítása révén felértékelődik a Közép-Európa Régió sokszínűsége, minősége és kompetenciája, könnyebb lesz helytállni az európai régiók versenyében.

A pozitív irányú fejlődés erősíti azt, hogy a résztvevők további kötelezettségeket vállaljanak. Azokat a 2005. áprilisi St. Pölten-i politikai nyilatkozatban az együttműködő partnerek részletesen meghatározták. A közös, határon átnyúló régió ötletét a térség politikai, gazdasági, médiabeli és kulturális életének mind több szereplője teszi magáévá és fejleszti tovább a CENTROPE égisze alatt.

jordes+ die biosphären-wachstumsregion

Für zukunftsfähige Regionalentwicklung ist effizienter Ressourceneinsatz nötig, der auf internationale Märkte und Arbeitsplätze mit Perspektive ausgerichtet ist. Voraussetzungen dafür sind:

- gute Verbindungen zwischen den Standorten und Verknüpfung von Verkehrsarten in Form von intermodalem Verkehr und modernen Telekommunikationsnetzen
- die Schaffung und Kultivierung eines positiven und kreativen unternehmerischen Umfeldes durch Vernetzung der Akteure sowie administrative und steuerliche Erleichterungen
- der Brückenschlag zwischen Universitäten und Unternehmen
- die Forcierung von Clusteraktivitäten sowie
- neue Formen der Verwaltung, die sich stärker an Wirksamkeit, Wirtschaftlichkeit und Kundennähe orientieren.

biosférický rastový región jordes+

Budúci regionálny rozvoj vyžaduje efektívne používanie zdrojov a je zameraný na medzinárodné trhy a pracovné miesta s perspektívou. Jeho predpoklady:

- dobré spojenie medzi lokalitami a prepojenie druhov dopravy vo forme intermodálnej dopravy a moderných telekomunikačných sietí
- vytvorenie a rozvíjanie pozitívneho a kreatívneho podnikateľského prostredia prostredníctvom prepojenia aktérov v sieti, administratívne a daňové úľavy
- prepojenia medzi univerzitami a podnikmi
- podporovanie klastrových činností
- nové formy správy, ktoré sa viac orientujú na účinnosť, hospodárnosť a na zákazníka.

jordes+a bioszféra növekedési régió

A JORDES+ régió hosszútávú fejlődése érdekében az erőforrások hatékonyabb felhasználására van szükség, amely reális esélyt nyújt a nemzetközi piacok és munkahelyek elérésére. Ennek előfeltételei a következők:

- jó összeköttetés a helyszínek között, és a közlekedési módok közötti összekapcsolás intermodális (többféle közlekedési eszközzel lebonyolított) közlekedés és korszerű távközlési hálózatok formájában
- pozitív és kreatív vállalkozói környezet kialakítása és fenntartása a gazdasági szereplők hálózatának kiépítésével, valamint adminisztratív és adózási könnyítések útján
- az egyetemek és vállalatok közötti kapcsolatok kiépítése
- klaszter-tevékenységek ösztönzése, valamint
- a hatékonyságra, gazdaságosságra és az ügyfélközpontúságra irányuló új közigazgatási formák létrehozása.

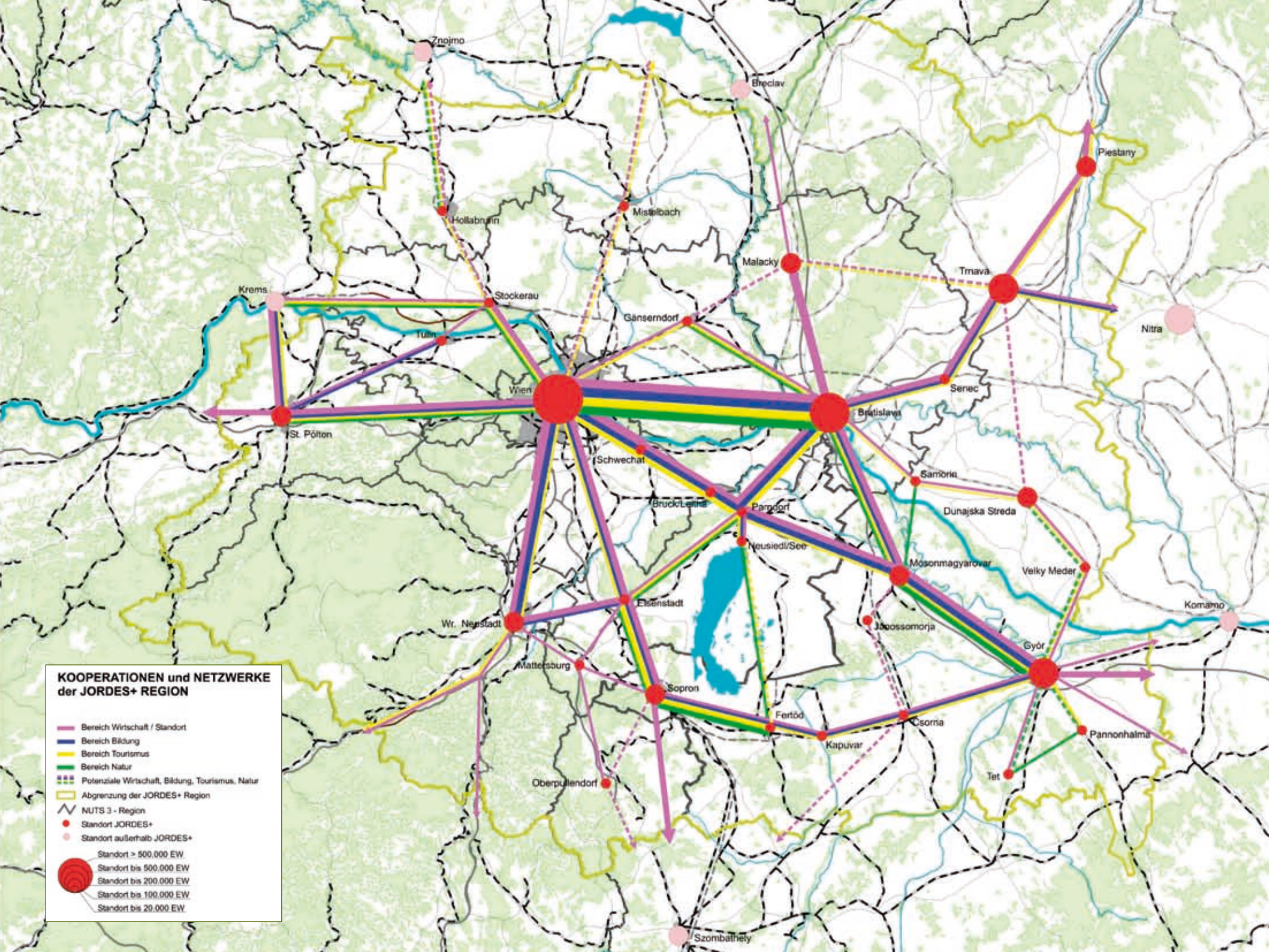
Kooperationen und Netzwerke der JORDES+ Region

Die Karte stellt in schematisierter Form die bereits existierenden Netzwerke und Kooperationen (durchgezogene Linien) sowie die künftigen beziehungsweise ausbaufähigen, potenziellen Beziehungen (unterbrochene Linien) von Institutionen und Akteuren der Region dar.

Um die Informations- und Kooperationsströme einerseits regional gebündelt und andererseits realitätsnah darzustellen, orientieren sie sich – mit Ausnahme der Achse Wien-Bratislava – an den Hauptverkehrsachsen der Region.

Die Stärke der Linien steht für die Intensität und Bedeutung der erfassten Beziehungen und Netzwerke.

Regional Consulting ZT GmbH, Wien, 2005; Datengrundlage: digitale Basiskarte Centropo Region, PGO →

Die Region als Wirtschaftsstandort

Die JORDES+ Region mit den beiden Hauptstädten Bratislava und Wien und den regionalen Zentren Eisenstadt, Győr, St. Pölten und Trnava positioniert sich als integrierter europäischer Wirtschaftsstandort.

Nachhaltige Entwicklung und regionale Kreisläufe als Elemente einer internationalen Netzwerkökonomie stehen im Mittelpunkt. Regionale Wirtschafts- und Arbeitsmarktpolitik bilden die Voraussetzung, dass sektorübergreifende Kooperationen, neue Initiativen und kontinuierliche Innovationspolitik die internationale Wettbewerbsfähigkeit der Gesamtregion sowie der einzelnen Akteure stärken.

Neue Wachstums- und Beschäftigungspotenziale werden durch den Aufbau von innovativen Wertschöpfungsketten aktiviert: Biosphärische Ressourcen – zum Beispiel nachwachsende Rohstoffe – werden von hochqualifizierten Arbeitskräften in Produktion und Wissenschaft unter Nutzung moderner Technologien zu wettbewerbsfähigen Endprodukten entwickelt. Diese zukunftsfähige Kombination von Wissenschaft, Technologie, Wirtschaft und Humanpotenzial im Sinn der Biosphären-Wachstumsregion erfordert

- die Konzentration wirtschaftspolitischer Anstrengungen, wie steuerliche Begünstigungen, besondere Förderungen und Aufbau von Netzwerken, auf die strategischen Kompetenzfelder Biosphärenprodukte, Biotechnologie, erneuerbare Energie/Umwelttechnologie und nachhaltige Mobilität
- die Vernetzung verschiedener Politikbereiche sowie
- die zielgerichtete Kooperation von Verwaltung, Wissenschaft, Unternehmen und Interessenvertretungen.

Región ako hospodárska lokalita

Región JORDES+ s obidvoma hlavnými mestami Bratislava a Viedeň a regionálnymi centrami Eisenstadt, Győr, St. Pölten, a Trnava sa pozíciuje ako integrovaná európska hospodárska lokalita.

V strede pozornosti sú udržateľný rozvoj a regionálne prepojenia ako prvky medzinárodného sieťového hospodárstva. Regionálna hospodárska politika a politika trhu práce tvorí predpoklad, aby kooperácie prekračujúce sektor, nové iniciatívy a trvalá inovačná politika posilnili medzinárodnú konkurencieschopnosť celého regiónu i jednotlivých aktérov. Nové potenciály rastu a zamestnanosti sa aktivujú vybudovaním inovačných reťazcov na tvorbu hodnôt. Biosférické zdroje – napríklad dostupné suroviny – vyvinú vysoko kvalifikované pracovné sily vo výrobe a vede s použitím moderných technológií na konkurencieschopné konečné produkty. Táto kombinácia vhodná pre budúcnosť vedy, technológie, hospodárstva a ľudského potenciálu v zmysle biosférického rastového regiónu vyžaduje

- koncentráciu hospodársko-politického úsilia, ako daňových úľav, mimoriadnej pomoci a budovania sietí, na strategické oblasti kompetencie pre biosférické produkty, biotechnológie, obnoviteľnú energiu/ekologické technológie a udržateľnú mobilitu
- prepojenie do siete rôznych politických oblastí
- cieľenú kooperáciu v správe, vede, medzi podnikmi a záujmovými združeniami.

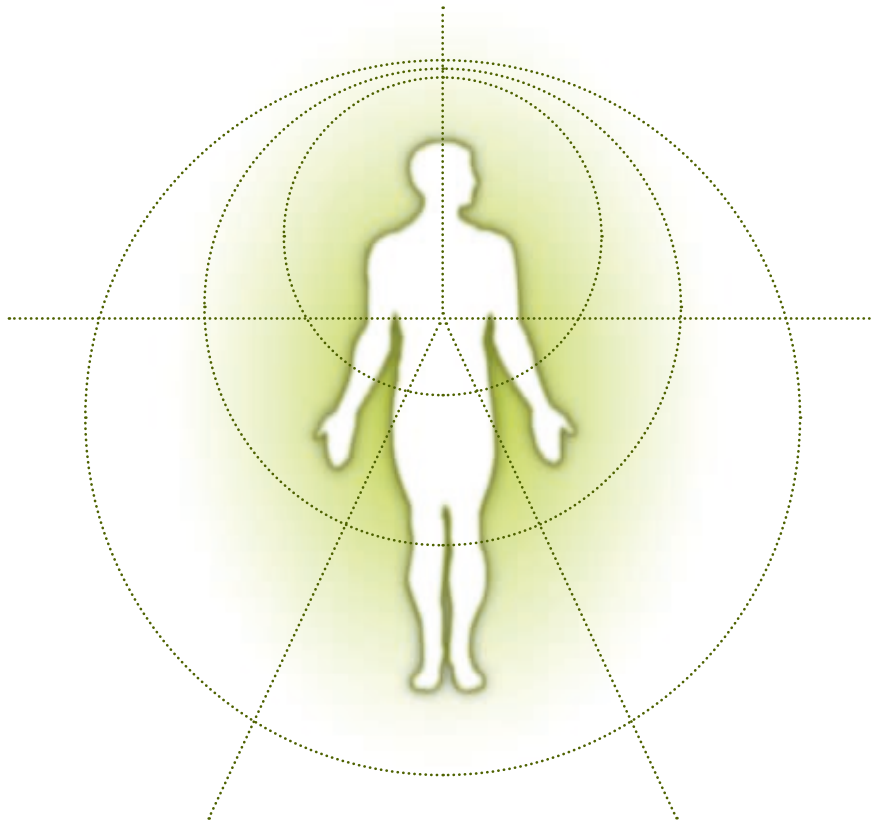
A régió mint gazdasági helyszín

A JORDES+ régió a két fővárossal, Pozsonnyal és Béccsel, valamint Kismarton, Győr, St. Pölten, Sopron és Nagyszombat regionális központokkal integrált európai gazdasági helyszíneként pozícionálja magát.

A középpontban a nemzetközi hálózati gazdaság elemei, a fenntartható fejlődés és a regionális gazdasági vérkeringésbe történő bekapcsolódás állnak. A közös regionális gazdaság- és munkaerőpiaci politika kialakítása a legfontosabb előfeltétel ahhoz, hogy az ágazatokon átívelő együttműködések, az új kezdeményezések és a folyamatos innovációs politika az egész régió, valamint az egyes gazdasági szereplők versenyképességét erősítse.

Az innovatív értéketermelő láncolatok kiépítése révén új növekedési és foglalkoztatási lehetőségek nyílnak meg. A bioszféra erőforrásait – például az újratermelődő nyersanyagokat – a termelésben és a tudományban dolgozó magasanképzett munkaerő alakítja versenyképes végtermékekke a modern technológiák felhasználásával. A tudomány, a technológia, a gazdaság és az emberi erőforrások ezen előremutató kombinációja a Bioszféra-növekedési régióval összhangban megköveteli

- a gazdaságpolitikai erőfeszítések, mint például adókedvezmények, különtámogatások és hálózatok kiépítése, olyan stratégiai kompetencia területekre történő koncentrációját, mint a bioszféra termékei, biotechnológia, megújítható energia, környezet-technológia és tartós mobilitás
- a különféle ágazatpolitikai területek hálózatának kiépítését, valamint
- a közigazgatás, a tudomány, a vállalatok és az érdekképviseltek közötti célirányos együttműködést.

Arbeitsmarkt und Humanressourcen

Vor dem Hintergrund einer wissensbasierten Ökonomie und beschleunigten Strukturwandels werden Humanressourcen immer wichtiger. Die Vorbereitung von grenzüberschreitenden Informationsnetzwerken unterstützt die Entwicklung eines gemeinsamen grenzüberschreitenden Arbeitsmarkts und die Zusammenarbeit der regionalen Arbeitsmarktservices. Die unterschiedlichen Entwicklungsniveaus, Problemlagen – wie zum Beispiel große Unterschiede bei regionalen Lohnniveaus – und Zukunftsperspektiven sowie die politisch festgesetzten Übergangsfristen bestimmen die Diskussion über Regelungs- beziehungsweise Gestaltungsinstrumente.

Qualifizierung und Weiterbildung der Beschäftigten sind wichtige Voraussetzungen prosperierender Wirtschaftsregionen. Innovative Modelle für Aus- und Weiterbildung, Flexibilisierung und neue Arbeitszeitmodelle entwickeln die Ansätze regionaler Initiativen weiter. Mit aktiver Arbeitsmarktpolitik wird die Verbesserung der Rahmenbedingungen für Aus- und Weiterbildung unterstützt: Einerseits durch flexible Reaktion auf aktuelle regionale Aus- und Weiterbildungsanforderungen und andererseits durch Qualifikationsmaßnahmen und die Entwicklung neuer Berufsbilder an der Schnittstelle zwischen Biosphäre und Technologie.

Trh práce a ľudské zdroje

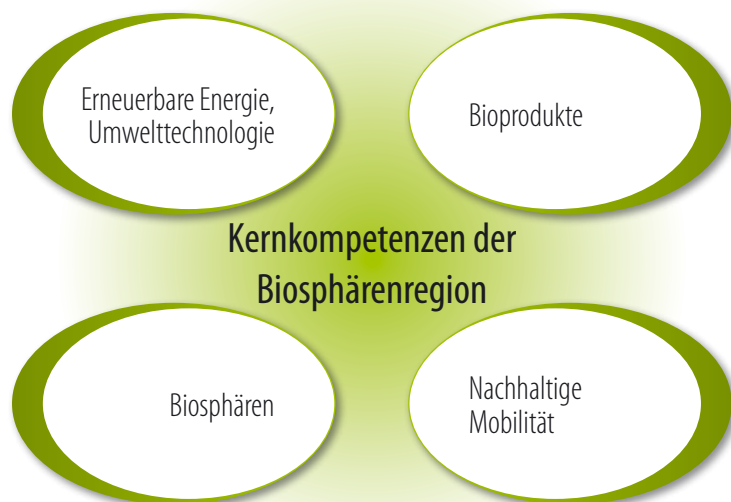
V kontexte hospodárstva založeného na poznatkoch a zrýchlených štrukturálnych zmenách sú čoraz dôležitejšie ľudské zdroje. Príprava cezhraničných informačných sietí podporuje rozvoj spoločného cezhraničného trhu práce a spoluprácu regionálnych služieb trhu práce. Rozdielne úrovne rozvoja, stav problémov, ako napríklad veľké rozdiely medzi regionálnymi mzdovými úrovňami a perspektíva budúcnosti ako aj politicky stanovené prechodné obdobia, určujú diskusiu o nástrojoch regulácie a prípadne stvárnenia.

Kvalifikácia a ďalšie vzdelávanie zamestnaných sú dôležitými predpokladmi prosperujúcich hospodárskych regiónov. Inovačné modely vzdelávania a ďalšieho vzdelávania, flexibilita a nové modely pracovného času ďalej rozvíjajú nástup regionálnych iniciatív. Aktívna politika trhu práce podporí zlepšovanie rámcových podmienok vzdelávania a ďalšieho vzdelávania: na jednej strane flexibilnou reakciou na aktuálne regionálne požiadavky na vzdelávanie, ďalšie vzdelávanie a na výchovu, a na druhej strane kvalifikačnými opatreniami a vypracovaním nových vzorov pre povolania v priesečníku medzi biosférou a technológiou.

Munkaerőpiac és humán erőforrások

A tudásalapú gazdaság és a gyorsabb szerkezeti átalakítás következtében egyre fontosabbá válnak a humán erőforrások. A határon átnyúló információs hálózatok előkészítése elősegíti a határokon átvelő munkaerőpiac kialakítását és a regionális munkaerőpiaci együttműködést. A szabályozó és helyzetalakító eszközökről szóló vitát a különböző fejlettségi szintek, problémahelyzetek, mint például a regionális bérszínvonal-különbségek és a jövőbeni perspektívák, valamint a politikailag megállapított átmeneti időszakok határozzák meg.

A prosperáló gazdasági régiók fontos előfeltétele a foglalkoztatottak szakképzettsége és továbbképzése. Új innovatív oktatási és továbbképzési, flexibilitás és új munkaidőformák fejlesztik tovább a regionális munkaerőpiaci kezdeményezések szempontjait. Az oktatás és továbbképzés keretfeltételeinek javítását aktív munkaerő-politika segíti elő: egyrészt az aktuális regionális képzési, továbbképzési és oktatási követelményekre való rugalmas reakcióval, másrészt pedig szakképzési intézkedésekkel és új szakmai kép kialakításával a bioszféra és a technológia találkozási pontjánál.

Kernkompetenzen der Biosphärenregion • Regional Consulting ZT GmbH, Wien, 2004;
Grundlage: Zusatzmodul Biosphärenregion und Leitbild Grüne Mitte, stadtländ-mecca-öör, Wien, 2004 ↑

Biosphäre und Wachstum

In internationalen Standort- und Lebensqualität-Ranglisten spielen naturräumliche Indikatoren eine immer größere Rolle. Die naturräumliche Qualität und Ausstattung der Biosphären-Wachstumsregion signalisieren als weicher Standortfaktor angenehme Lebensqualität in der Arbeitsumgebung. Durch die Erschließung definierter Kompetenzfelder der Biosphären-Wachstumsregion gelingt es, wirtschaftliches Wachstum mit nachhaltiger Ressourcenschonung zum Nutzen der Region zu kombinieren.

Die Wirtschaftsstruktur, die in der Region entwickelten und hergestellten Produkte sowie die Komplementäreinrichtungen – zum Beispiel Forschungs- und Entwicklungseinrichtungen – werden umfassend auf das Leitbild der Biosphären-Wachstumsregion ausgerichtet. Standortfaktoren wie Landschaft, Kulturgüter und intakte Umwelt sind mehr als nur angenehmes Beiwerk klassischer Faktoren wie etwa Preisindizes, Steuersätze, Personalkosten, Erreichbarkeiten etc. Die regionalen naturräumlichen Voraussetzungen in Verbindung mit qualifizierten Arbeitskräften und Forschungseinrichtungen ermöglichen die Positionierung als Biosphären-Wachstumsregion. Im regionalen Zukunftsbild wird dieser, die Lebensqualität einbeziehende Ansatz, investorenfreundlich aufbereitet und zielgruppengerecht den Kernkompetenzen gegenübergestellt. So entsteht ein produktiver Mehrwert gegenüber einer herkömmlichen Wirtschaftsregion mit einer besonders wertvollen Umwelt.

Landwirtschaft

Die Landwirtschaft der Biosphären-Wachstumsregion erzeugt große Mengen qualitativ hochwertiger Produkte für Weiterverarbeiter und Endkunden. Die Nahversorgung mit solchen agrarischen Produkten hat insbesondere im Einzugsbereich der Ballungsräume hohes Potenzial. Tourismusorientierte Landwirtschaft mit lokalen Spezialprodukten findet gute Voraussetzungen im Bereich von Ausflugszielen und vom Fremdenverkehr erschlossener Regionsteile. Landschaftspflege und naturschutzorientierte Landwirtschaft sind in vielen Regionsteilen unverzichtbare Voraussetzungen zur Erhaltung typischer Landschaftsformen und damit der Attraktivität unter anderem für Tourismus und Fremdenverkehr. Der Anbau nachwachsender Rohstoffe bietet der Energie-Landwirtschaft in einer Biosphären-Wachstumsregion gute Chancen.

Biosféra a rast

V medzinárodných hodnoteniach miesta a kvality života hrajú čoraz väčšiu úlohu prírodné a priestorové ukazovatele. Kvalita prírodných priestorov a vybavenie biosférického rastového regiónu signalizuje ako mäkký faktor miesta príjemnú kvalitu života v pracovnom prostredí. Sprístupnením definovaných oblastí kompetencie biosférického rastového regiónu sa podarí spojiť hospodársky rast s udržateľným šetrením zdrojov v prospech regiónu.

Štruktúra hospodárstva, v regióne vyvíjaných a vyrábaných produktov, ako aj komplementárne zariadenia, ako napríklad výskumné a vývojové zariadenia, sa zoširoka nasmeruje na vzor biosférického rastového regiónu. Miestne faktory, ako krajina, kultúrne statky a nedotknuté životné prostredie, predstavujú viac ako len príjemný doplnok klasických faktorov, ako napríklad cenové indexy, daňové sadzby, náklady na pracovníkov, dostupnosť atď. Regionálne prírodné a priestorové predpoklady v spojení s kvalifikovanými pracovnými silami a výskumnými zariadeniami umožňujú pozíkovanie biosférického rastového regiónu. V predstave budúcnosti regiónu sa tento fakt, ktorý obsahuje kvalitu života, pripraví spravodlivo pre investorov i cieľové skupiny a porovná sa s kľúčovými kompetenciami. Tak vzniká produktívna pridaná hodnota v porovnaní so zvyčajným hospodárskym regiónom s mimoriadne cenným životným prostredím.

Polnohospodárstvo

Polnohospodárstvo biosférického rastového regiónu vyrába veľké množstvo kvalitatívne hodnotných produktov na ďalšie spracovanie a pre koncových zákazníkov. Miestne zásobovanie takými polnohospodárskymi produktmi má najmä v spádovej oblasti priemyselných aglomerácií vysoký potenciál. Polnohospodárstvo orientované na cestovný ruch s miestnymi špecializovanými produktmi nájde dobré predpoklady v oblasti výletných cieľov a častí regiónu, sprístupnených pre cestovný ruch. Starostlivosť o krajinu a polnohospodárstvo orientované na ochranu prírody predstavuje v mnohých častiach regiónu nevyhnutné predpoklady na zachovanie typických foriem krajiny, a tým atraktivitu okrem iného aj pre cestovný ruch a turizmus. Spracovanie dostupných surovín ponúka pre energetické polnohospodárstvo v biosférickom rastovom regióne dobré príležitosti.

Biosféra és növekedés

A nemzetközi szinten és az életminőséggel kapcsolatos ranglistákban egyre nagyobb szerepet játszanak a természetvédelmi területi mutatók. A természetvédelmi területek minősége és a Bioszféra növekedési régió kialakítása, mint „puha” helyi tényező jellemzi a munkakörnyezet kellemes életminőségét. A Bioszféra növekedési régió meghatározott kompetencia-területeinek feltárával érhető el a régió javára a gazdasági növekedés vegyítése az erőforrásokat tartósan kímélő eljárásokkal.

A gazdasági szerkezet, a régióban kifejlesztett és gyártott termékek, valamint a kiegészítő létesítmények, mint például a kutatási és fejlesztési létesítmények teljes egészében a Bioszféra növekedési régió eszményképének kialakítását célozzák. Az olyan helyi tényezők, mint a táj, a kulturális javak és az érintetlen környezet korántsem csupán mellékes szempontok az olyan klasszikus tényezők mellett, mint például az árindexek, a vámtételek, a személyi költségek, az elérhetőségek stb. A JORDES+ régió természeti adottságainak összekapcsolása a képzett munkaerővel és kutatási létesítményekkel lehetővé teszi azok Bioszféra növekedési régióként történő meghatározását. A régió jövőképe a beruházók felé ezt az életminőséget is magában foglaló szempontot emeli ki és veti össze a régió alap adottságaival. Így a hagyományos gazdasági régióval szemben a JORDES+ régióban az értéké váló környezet hoz létre többletértéket.

Mezőgazdaság

A Bioszféra növekedési régió mezőgazdasága nagy mennyiségben állít elő minőségileg értékes termékeket továbbfeldolgozás és végfelhasználás céljából. Az ilyen mezőgazdasági termékek közeli területekről történő odaszállítása különösen a sűrűn lakott települések vonzáskörzetében bír nagy potenciállal. A turizmusra szakosodott, helyi specialitásokkal rendelkező mezőgazdaságnak jó elhelyezési lehetőségei vannak a kirándulási célpontokon és a régió idegenforgalom által felfedezett területein. A jellegzetes tájformák megőrzésének és ennek következtében többek között a turizmus vonzerejének elengedhetetlen előfeltétele a tájvédelem és a természetvédelem-orientált mezőgazdaság a régió számos területén. A Bioszféra növekedési régióban az újratermelő nyersanyagok feldolgozása jó esélyeket teremt az energia-mezőgazdaság számára.

Neue Lernprozesse

JORDES+ schafft eine wissensbasierte regionale Aus- und Weiterbildungskultur. Die Förderung von Forschung und Wissenschaft sowie die Weiterentwicklung der Wissensbasis sind essenziell für die regionale Positionierung im internationalen Wettbewerb. Wissen wird so als intellektuelles Kapital zu einer zentralen gesellschaftlichen Ressource. In einer Lernenden Region werden Lernen und Regionalentwicklung praktisch kombiniert: Die Ausbildungs- und Wissenschaftseinrichtungen sind auf das regionale Entwicklungsziel ausgerichtet und entsprechend qualifizierte Einwohner treiben die Entwicklung in der Region voran. Zentraler Fokus im Konzept der Lernenden Region ist die Entwicklung einer wissensbasierten regionalen Infrastruktur, die sich aus politisch Verantwortlichen, Ausbildungs- und Forschungsstandorten und Wissensakteuren in der Region zusammensetzt. Besonders wichtig ist, dass nicht nur bildungspolitische Organisationen und Kooperationen auf der Anbieterseite gefördert werden, sondern dass die relevanten Akteure in den entsprechenden Sektoren Wirtschaft, Forschung und Entwicklung eingebunden werden.

Ziel ist, den Wissensstand und Bildungsgrad der Region zu steigern. Systemisches Lernen von Einwohnern, Institutionen und Organisationen in der Region wird gefördert und auf die Umsetzung des regionalen Zukunftsbildes ausgerichtet. Diese Form des Lernens führt nicht nur dazu, dass Einzelpersonen neue Lernkurven durchlaufen, sondern auch dazu, dass die eigentlichen Lernprozesse verändert werden: Die Art und Weise, wie Erfahrungen, Daten, Informationen und Wissen verarbeitet werden, verändert sich. Die Anzahl und auch die Form von Alternativen, aus denen ausgewählt wird, wandelt sich. Dies erfordert die Einleitung und Steuerung von Lernprozessen, die Veränderung von Institutionen und neue Formen des Lehrens und Lernens.

Nové procesy učenia

JORDES+ vytvára regionálnu kultúru vzdelávania a ďalšieho vzdelávania založenú na poznatkoch. Podpora výskumu, vedy aj ďalšieho rozvoja poznatkovej základne je rozhodujúca pre regionálne pozíciovanie v medzinárodnej súťaži. Poznatky sa tak stávajú ako intelektuálny kapitál centrálnym spoločenským zdrojom. V učiacom sa regióne sa prakticky spája učenie a regionálny rozvoj. Vzdelávacie a vedecké zariadenia sú nasmerované na cieľ regionálneho rozvoja a náležite kvalifikovaní obyvatelia posúvajú rozvoj v regióne vpred. Centrálné zameranie v koncepcii učiaceho sa regiónu predstavuje rozvoj regionálnej infraštruktúry, založenej na poznatkoch, ktorá sa skladá z politicky zodpovedných, vzdelávacích a výskumných základní a aktérov poznatkov v regióne. Je mimoriadne dôležité, aby boli podporované nielen vzdelávacie – politické organizácie a kooperácie na strane poskytovateľov, ale aby sa zapojili relevantní aktéri v príslušných sektoroch hospodárstva, výskumu a vývoja.

Cieľom je zvýšiť stav poznatkov a stupeň vzdelania v regióne. Bude sa podporovať systematické učenie obyvateľov, inštitúcií a organizácií v regióne a nasmeruje sa na realizáciu predstavy o budúcnosti regiónu. Táto forma učenia vedie nielen k tomu, aby jednotlivé osoby prešli novými krivkami učenia, ale i k tomu, aby sa procesy učenia zmenili. Spôsob, akým sa budú skúsenosti, údaje, informácie a poznatky spracúvať, sa mení. Počet aj forma alternatív, z ktorých sa vyberá, sa mení. Vyžaduje to zavedenie a riadenie procesov učenia, zmenu inštitúcií a nové formy učenia i vyučovania.

Új tanulási folyamat

A JORDES+ tudásalapú regionális képzési és továbbképzési kultúrát teremt. A kutatás és a tudomány támogatása, valamint a tudásalap továbbfejlesztése elengedhetetlen a nemzetközi versenyhelyzetben folytatott területi pozícionálás szempontjából. A tudás a szellemi tőkéhez hasonlóan központi társadalmi erőforrássá válik. A Tanuló Régióban a tanulás gyakorlatilag összekapcsolódik a regionális fejlesztéssel. A JORDES+ régió oktatási és tudományos intézmények a fenti célok mentén működő területfejlesztést tűzik ki elsődleges célul, ezáltal a megfelelően képzett lakosság jelenti a fejlődés fő hajtóerejét. A Tanuló Régió koncepciójának középpontjában olyan tudásalapú regionális infrastruktúra kiépítése áll, amely politikai felelősséggel rendelkező személyekből, oktatási és kutatási helyszínekből és a tudományos élet szereplőiből tevődik össze. Különösen fontos az, hogy ne csak oktatáspolitikai szervezetek és a kínálati oldal együttműködéseit támogassák, hanem a gazdaság, a kutatás és a fejlesztés megfelelő ágazatainak aktuális szereplőit is bevonják a munkába.

A JORDES+, mint Tanuló Régió koncepció célja a régió tudásszintjének és oktatási színvonalának emelése. Támogatja a régió lakosságának, intézményeinek és szervezeteinek módszeres tanulását, és ezzel a regionális jövőkép megvalósítását célozza meg. A tanulás ezen formája nemcsak azt eredményezi, hogy az egyes személyek új tanulási folyamatgörbékben mennek keresztül, hanem azt is, hogy az aktuális tanulási folyamatok megváltoznak. Változnak a tapasztalatok, adatok, információk és ismeretek feldolgozási módszerei is. Módosul azoknak az alternatíváknak a száma és formája is, amelyekből választani lehet. Ez új tanulási folyamatok bevezetését és irányítását, az intézmények változását, valamint az oktatás és tanulás új formáit igényli.

Landschaftseinheiten in der Biosphärenregion • Zusatzmodul Biosphärenregion und Leitbild Grüne Mitte, stadtländ-mecca-ör, Wien, 2004 ↑

Erhaltung einzigartiger Natur- und Freiräume

Investitionen in Verkehrssysteme und in Wirtschaftsstandortentwicklung werden mit den Zielen der Freiraumsicherung, Grünraumvernetzung und dem räumlichen Ordnungsprinzip der Grünen Mitte abgestimmt.

Ordnungsprinzip Grüne Mitte

Verkehrs- und insbesondere Siedlungspolitik leisten in Abstimmung mit der gesamten Stadt- und Regionalentwicklung einen wesentlichen Beitrag zur Qualität der Standortentwicklung und gibt gesamtwirtschaftlich wichtige Impulse. Die gewünschte dynamische Siedlungs- und Wirtschaftsentwicklung erfolgt im Spannungsfeld der räumlichen Nähe zweier europäischer Hauptstädte, bedeutender naturräumlicher Potenziale und unter der Umsetzung des Ordnungsprinzips der Grünen Mitte. Das Prinzip der Grünen Mitte beschreibt miteinander vernetzte Freiflächen zwischen kompakten Siedlungskörpern, um Zersiedlung zu verhindern. Dies ist auf allen Maßstabsebenen anwendbar und findet sich in der JORDES+ Region in der Vernetzung von Frei- beziehungsweise Landwirtschaftsflächen mit National- und Biosphärenparks, Natur- und Landschaftsschutzgebieten zwischen kompakten Siedlungskörpern. Zur Umsetzung der Grünen Mitte werden die folgenden Prinzipien der räumlichen Entwicklung angewendet:

- Entwicklungszentren werden insbesondere an Schnittpunkten des hochrangigen Schienen- und Straßennetzes gefördert, um eine nachhaltig verträgliche Verkehrsentwicklung sicherzustellen.
- Kompakte Wohn- und Siedlungsformen mit privatem Freiraum werden durch entsprechende Planungsfestsetzungen gefördert.
- Steuerungsinstrumente (Flächen- und Bebauungsplanung) zur Förderung einer konzentrierten Entwicklung von Betriebs- und Wohngebieten sowie zur Erschwerung der flächenhaften Zersiedelung werden entwickelt und bestehende Ordnungsinstrumente verbessert.
- Interkommunale Kooperationsformen insbesondere in der Standortentwicklung und -planung werden unterstützt.

Zachovanie jedinečných prírodných a voľných priestorov

Investície do dopravných systémov a rozvoja hospodárskych lokalít sa stanovujú s cieľom zabezpečiť voľný priestor, prepojenie do siete zelených priestorov a s organizačnou zásadou priestorového zeleného streda.

Organizačná zásada zeleného streda

Dopravná a najmä osídľovacia politika zabezpečuje v súlade s celkovým mestským a regionálnym rozvojom podstatný príspevok ku kvalite lokálneho rozvoja a poskytuje dôležité impulzy pre celé hospodárstvo. Požadovaný dynamický rozvoj osídľovania a hospodársky rozvoj sa realizuje na základe odstraňovania napätia v priestorovej blízkosti dvoch európskych hlavných miest a významného prírodnopriestorového potenciálu i realizáciou organizačnej zásady zeleného streda. Zásada zeleného streda opisuje voľné plochy vzájomne zapojené do siete medzi kompaktnými sídlami, aby sa tak zabránilo rozpadu osídľovania. Je to použiteľné na všetkých úrovniach mierky a v regióne JORDES+ na voľných, prípadne poľnohospodárskych plochách, zapojených do siete s národnými parkmi a biosférickými parkmi, oblasťami ochrany prírody a krajiny medzi kompaktnými sídlami. Na realizáciu zeleného streda sa používajú tieto zásady priestorového rozvoja:

- Centrá rozvoja sa podporujú najmä v priebežných kolajovej a cestnej siete vyššej kategórie, aby sa zabezpečil udržateľný kompatibilný rozvoj dopravy.
- Kompaktné obytné a sídelné formy so súkromným voľným priestorom podporujú príslušné ustanovenia v plánovaní.
- Vypracujú sa nástroje riadenia (plošné plánovanie a plánovanie zástavby) na podporu koncentrovaného rozvoja priemyselných a obytných zón i sťaženie plošného rozpadu osídľovania a zlepšia sa existujúce organizačné nástroje.
- Budú sa podporovať interkomunálne formy kooperácie, najmä v rozvoji a plánovaní sídel.

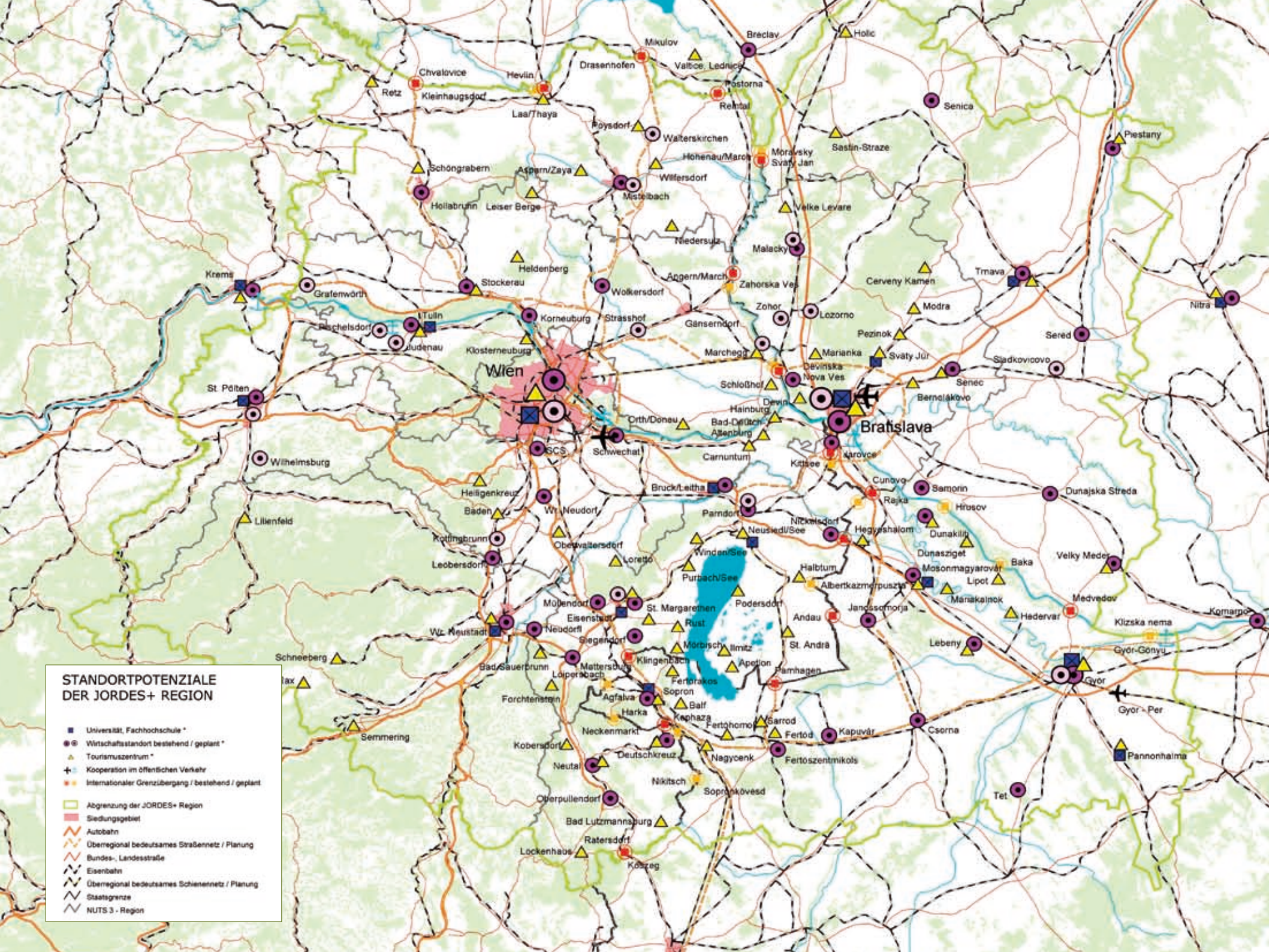
Az egyedülálló természetvédelmi és szabad területek megóvása

A közlekedési rendszerek és gazdasági élet beruházási helyszíneit összehangolják a szabad és a zöld területek hálózatának kialakításával, illetve a Zöld Közép területhasználati és térségi rendezési elv céljaival.

A Zöld Közép rendezési elv

A közlekedés- és településpolitikai, összhangban a városi és regionális fejlesztéssel, nagymértékben hozzájárul a befektetői helyszín minőségének fejlesztéséhez és ösztönözi a gazdasági szempontból fontos impulzust fejt ki. A megkívánt dinamikus település- és gazdaságfejlesztés a két európai fővárosban, az azokhoz területileg közel fekvő gócpontokban és a jelentős potenciállal bíró természetvédelmi területeken, a Zöld Közép rendezési elvének megvalósításával megy végbe. A Zöld Közép elve a kompakt településcsoportok közötti, egymással hálózatra rendezett szabad területekről szól, és célja a települések szétterjedésének megakadályozása. Ez minden méretmérésre alkalmazható, és a JORDES+ régió belüli kompakt településcsoportok közötti, nemzeti és bioszféra parkokkal, természet- és tájvédelmi területekkel rendelkező szabad, illetve mezőgazdasági területek hálózatában található. A Zöld Közép elv megvalósításához a területfejlesztésnek a következő szempontokat kell figyelembe vennie:

- Elsősorban a fő közlekedési vasúti csomópontokban és úthálózatok csomópontjában támogatják a fejlesztési központok létesítését annak érdekében, hogy hosszú távra fenntartható forgalomfejlesztést biztosítsanak.
- A magántulajdonban lévő szabad területtel rendelkező kompakt lakóhely- és településformákat megfelelő tervezési előirányzatokkal segítik, és
- irányítási eszközöket (területhasznosítási és beépítési terveket) dolgoznak ki az üzemi és lakóterületek koncentrált fejlesztésére, valamint a települési telkek szétaprózásának megnehezítésére, és erősítik a meglévő rendezési eszközöket.
- Elsősorban a helyi településfejlesztés és -tervezés során segítik a településközi együttműködési formákat.

Polyzentrische und funktional gegliederte Region

Wachstum und Entwicklung werden verstärkt in die gewachsenen Zentren außerhalb der Agglomerationen gelenkt, um die weitere Zersiedlung der Landschaft zu verhindern. Das bedeutet nicht nur aktive Entwicklungspolitik in ausgewählten Städten und zentralen Orten, sondern vor allem eine gemäßigte Siedlungs- und Entwicklungspolitik außerhalb der Einzugsbereiche des hochrangigen öffentlichen Verkehrs. Gemeinsame Maßnahmen für Bewusstseinsbildung hinsichtlich nachhaltiger Wohn- und Siedlungsformen und die Einhaltung einheitlicher ökologischer Standards und Prinzipien in der Flächenplanung tragen dazu bei.

Stadt-Umland-Management wird mit seinem kooperativen Kommunikationsansatz vermehrt als öffentlich geförderte Dienstleistung zur regionalen Entwicklung eingesetzt. Der Einsatz dieses Instruments reduziert unter anderem auch Flächennutzungskonflikte in Agglomerationen an der Schnittstelle zwischen unterschiedlichen Kompetenzbereichen in der öffentlichen Verwaltung durch das Zusammenbringen aller Beteiligten in sektorübergreifenden Abstimmungsprozessen. Zusätzlich zur Neuorientierung der Stadt-Umland-Beziehungen an den nationalen Grenzen – zum Beispiel in der Stadt-Umland-Kooperation von Bratislava mit seinen österreichischen Nachbargemeinden – und in den einzelnen Teilregionen wird der jeweilige Informationsvorteil durch Stadt-Umland-Managements genutzt, um den Partnern und Mitgliedern Impulse bei Entwicklungsvorhaben zu geben und Prozesse zu koordinieren.

Region der kurzen Wege und verbesserte Erreichbarkeit

Die regionale Verkehrs-, Telekommunikations- und Energie-Infrastrukturentwicklung wird den neuen Anforderungen der raumordnungspolitischen Ziele der Grünen Mitte angepasst. Die Region wird als eine europäische Wirtschaftsregion wahrgenommen, die besonders gute Standortbedingungen und ein damit verbundenes dynamisches Wachstumspotenzial hat. Infrastruktur- und insbesondere Verkehrspolitik unterstützen die regionale Entwicklung und den internationalen Anschluss der Region. Verbesserte Erreichbarkeit der Wirtschaftsstandorte, die Verkehrsentlastung von Siedlungs- und Erholungsgebieten, die nachhaltige Gestaltung sensibler Räume, die Sicherung der hohen Umwelt- und Lebensqualität und eine geordnete Siedlungsentwicklung haben Priorität.

Durch Verknüpfung der Verkehrssysteme, Sicherstellung und Ausbau des öffentlichen Verkehrs, Schaffung einer effizienten Güterverteilungslogistik sowie den Ausbau der Donauschifffahrt werden leistungsfähige Verkehrsinfrastrukturen geschaffen. Diese sind in der Lage, das Verkehrsaufkommen ohne übermäßige Beanspruchung des Lebensraumes und der Lebensqualität zu bewältigen. Dabei ist die optimale Abstimmung zwischen lokalen, regionalen und international bedeutsamen Verkehrsmaßnahmen von grundlegender Bedeutung.

Ziel ist die Bewältigung und Verteilung des Verkehrs durch Verknüpfung von Straßen- und Schienenverkehr an geeigneten Knoten.

Polycentrický a funkčne členený región

Rast a rozvoj sa vo väčšej miere nasmeruje v centrách rastu mimo aglomerácií, aby sa tak zabránilo ďalšiemu rozpadu osídľovania krajiny. Znamená to nielen aktívnu politiku rozvoja vo vybraných mestách a centrálnych obciach, ale predovšetkým primeranú politiku osídľovania a rozvoja mimo spádových oblastí hromadnej dopravy vyššej kategórie. K tomu prispievajú spoločné opatrenia na budovanie povedomia v súvislosti s udržateľnými formami bývania a osídľovania a dodržiavanie jednotných ekologických noriem a zásad v plošnom plánovaní. Mestský a regionálny manažment bude častejšie využívať otvorenú kooperatívnu komunikáciu ako verejne podporovanú službu pre regionálny rozvoj. Používanie tohto nástroja znižuje okrem iného aj konflikty pri využívaní plôch v aglomeráciách v priesečníku medzi rôznymi kompetenčnými oblasťami vo verejnej správe stretnutím všetkých zúčastnených v procese schvaľovania presahujúcim jednotlivé sektory. Okrem novej orientácie vzťahov mesta a okolia na štátnych hraniciach — napríklad v kooperácii mesta a regiónu Bratislavy s dolnorakúskymi susednými obcami — v jednotlivých čiastkových regiónoch sa daná informačná výhoda využije v manažmente mesta a regiónu, aby sa poskytli impulzy partnerom a členom pri postupe rozvoja a procesy sa koordinovali.

Región krátkej cesty a zlepšenej dostupnosti

Rozvoj regionálnej dopravnej, telekomunikačnej a energetickej infraštruktúry sa prispôbi novým požiadavkám cieľov regionálneho plánovania a politickým cieľom zeleného stredia. Región sa bude vnímať ako európsky hospodársky región, ktorý má veľmi dobré miestne podmienky a s tým spojený dynamický rastový potenciál. Infraštruktúrna a najmä dopravná politika podporuje regionálny rozvoj a medzinárodné zapojenie regiónu. Prioritami sú zlepšená dostupnosť hospodárskych lokalít, zníženie dopravy v sídelných a rekreačných oblastiach, udržateľné stvárnenie citlivých priestorov, zabezpečenie vysokej kvality životného prostredia a života a organizovaný rozvoj osídľovania. Prepojením dopravných systémov, zabezpečením a vybudovaním hromadnej dopravy, vytvorením efektívnej logistiky na distribúciu tovaru i vybudovaním plavby po Dunaji sa vytvorí výkonné dopravné infraštruktúry. Tieto budú v stave zvládnuť dopravný objem bez nadmerných nárokov na životný priestor a kvalitu života. Prítom má zásadný význam optimálne zladenie lokálnych, regionálnych a medzinárodných významných dopravných opatrení. Cieľom je zvládnuť a rozdeliť dopravu prepojením cestnej a koľajovej dopravy vo vhodných uzloch.

Policentrikus és funkcionális tagolású régió

A növekedést és a fejlesztést egyre inkább az agglomerációkon kívül kialakult központokba irányítják, hogy elejét vegyék a táj további területi szétaprózásának. Ez nem csupán a kiválasztott városokon és központi elhelyezkedésű településeken belüli aktív fejlesztéspolitikát jelenti, hanem a főközlekedési útvonalak vonzáskörzetén kívüli mérsékelt település- és fejlesztéspolitikát is. Ehhez járulnak hozzá a hosszú távú lakó- és településformákkal kapcsolatos tudatosság és a területbeépítési tervezés egységes ökológiai szabványainak és elveinek betartása érdekében hozott közös intézkedések is.

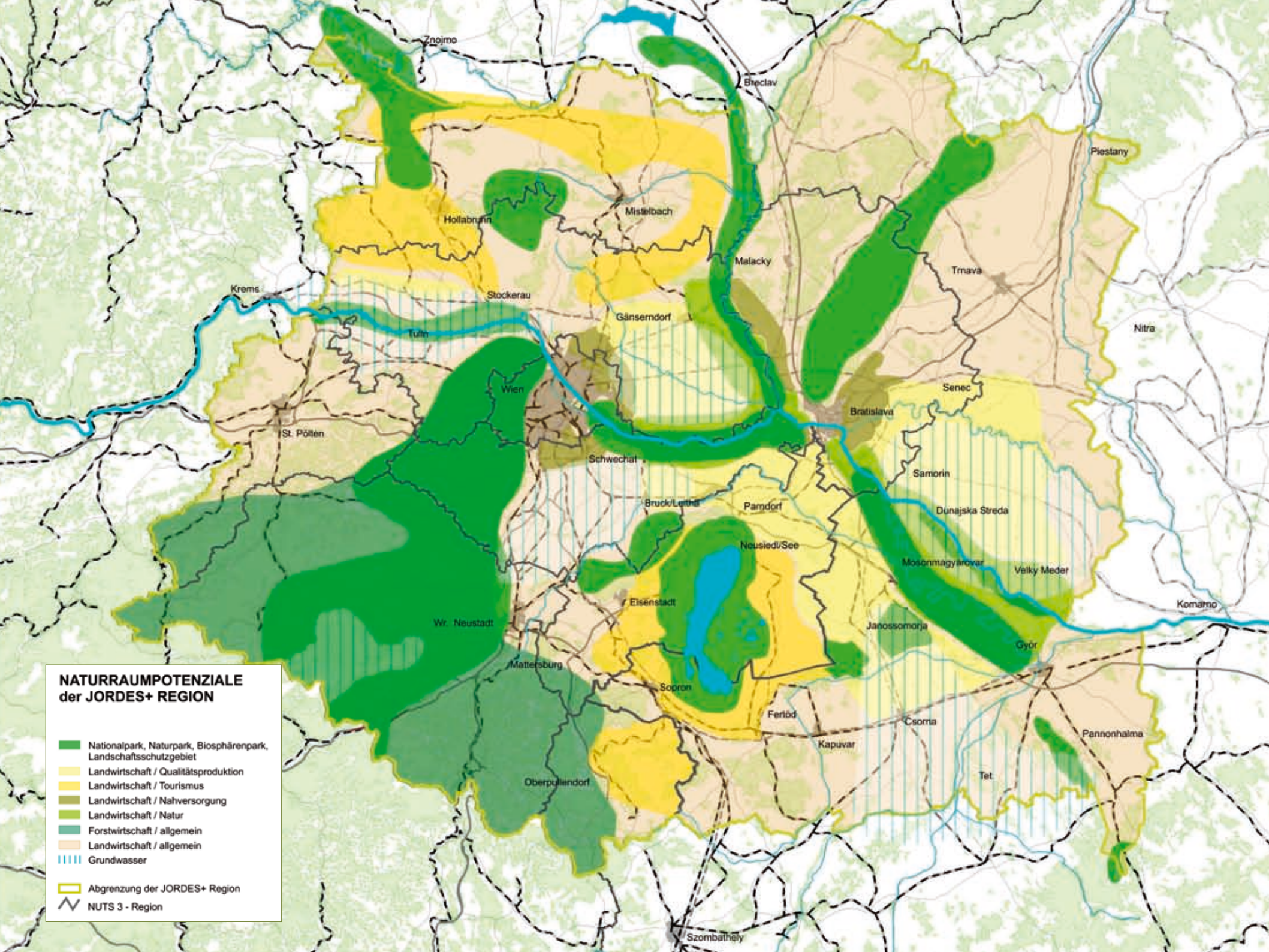
A regionális fejlesztés céljából államilag támogatott szolgáltatásként fokozott mértékben fogják alkalmazni a város és környéke együttes irányítását annak együttműködő kommunikációs járulékaival együtt. Ezen eszköz alkalmazása csökkenteni fogja többek között a területhasznosítással kapcsolatos konfliktusokat az agglomerációkban a különféle közigazgatási illetékességi területek találkozási pontjánál azáltal, hogy összehozza az összes résztvevőt az ágazatok közötti egyeztetési folyamatokban. A városok és környékük közötti kapcsolatoknak a nemzeti határoknál – például Pozsonynak osztrák szomszédközségével kialakított városkörnyéki együttműködése során – és az egyes régiórészekben megvalósuló újfajta irányultsága mellett a város és környéke együttes irányításával szerzett mindenkori információs előnyt arra hásználják fel, hogy a partnerek és tagok részére impulzust adjanak fejlesztési célkitűzéseikhez, és a folyamatokat koordinálják.

Rövid úton és jobban elérhető régió

A regionális közlekedési, távközlési és energetikai infrastruktúra fejlesztését a Zöld Közép területhasználati és térségi rendezési elv új követelményeihez igazítják. A régiót új európai gazdasági régióknak tekintik, amely különösen jó helyi feltételekkel és azokkal összefüggő dinamikus növekedési potenciállal rendelkezik. Az infrastruktúra- és főképpen a közlekedéspolitikának biztosítja a régió nemzetközi kapcsolódását és támogatja magát a regionális fejlődést. Elsőbbséget élvez a gazdasági helyszínek jobb elérhetősége, a települések és üdülőterületek forgalmának tehermentesítése, az érzékeny területek hosszú távra szóló kialakítása, a magas környezeti és életminőség biztosítása, valamint a rendezett településfejlesztés.

A közlekedési rendszerek összekapcsolásával, a tömegközlekedés biztosításával és kiépítésével, a hatékony áruelosztási logisztika megteremtésével, valamint a dunai hajózás kiépítésével teljesítőképes forgalmi infrastruktúrák keletkeznek. Ezek képesek a forgalomnövekedést az élettér és az életminőség túlzott igénybevétele nélkül lebonyolítani. Ennek során alapvető jelentőséggel bír a helyi, a regionális és a nemzetközi jelentőségű forgalmi intézkedések közötti optimális egyensúly megteremtése.

A cél a forgalom lebonyolítása és elosztása a közúti és a vasúti közlekedés arra alkalmas csomópontokon történő összekötése révén.

Umwelt, Tourismus und kulturelles Erbe

JORDES+ schafft ein Gleichgewicht zwischen Wirtschaft, Wettbewerbsfähigkeit sowie Lebens- und Umweltqualität in einem attraktiven Natur- und Kulturraum.

Mit ihrer naturräumlichen Ausstattung bietet die JORDES+ Region außergewöhnlich hohe Lebens- und Freizeitqualität. Somit spielt der sorgsame Umgang mit den Landschafts- und Grünräumen in der Biosphären-Wachstumsregion eine entscheidende Rolle. Um diese Lebensqualität auf hohem Niveau zu erhalten und zu verbessern, werden die ökologischen, sozialen und ökonomischen Anforderungen beziehungsweise Bedürfnisse gleichrangig berücksichtigt. Dabei rücken folgende Voraussetzungen einer Biosphären-Wachstumsregion besonders in den Mittelpunkt:

- Vereinbarungen über den Umgang mit Schutz- und Erhaltungsgebieten von regionalem Interesse werden definiert.
- Vernetzungsmöglichkeiten der wertvollen Naturräume werden sichergestellt.
- Naturverträgliche und nachhaltige Bewirtschaftungsweisen in Form des sanften Tourismus und nachhaltiger Landwirtschaft werden unterstützt.
- Prägende, charakteristische Landschaftsbilder für die einzelnen Teilräume der Region werden erhalten und entwickelt.
- Hochwertige agrarische Produktionsflächen werden gesichert und
- Klimaschutzziele werden durch nachhaltige Ansätze in der Nutzung regionaler und nachwachsender Ressourcen und umweltfreundlicher Technologien erreicht.

In Kombination mit Initiativen im Bereich Natur und Umwelt werden Tourismus und kulturelles Erbe in der Region aktiviert und gestärkt. Optimierung, Integration und Vernetzung touristischer Infrastruktur in den Bereichen Verkehr, Informationsinfrastruktur und Marketing, die Konzeption neuer touristischer Angebote sowie Thementourismus ergänzen den in der Region bereits gut positionierten Städtetourismus und stärken das Profil der JORDES+ Region.

Životné prostredie, turizmus a kultúrne dedičstvo

JORDES+ vytvára rovnováhu medzi hospodárstvom, konkurencieschopnosťou i kvalitou života a kvalitou životného prostredia v atraktívnom prírodnom a kultúrnom priestore.

Svojím prírodnopriestorovým vybavením ponúka región JORDES+ mimoriadne vysokú kvalitu života a voľného času. Preto hrá rozhodujúcu úlohu starostlivý prístup k priestorom krajiny a zeleným priestorom v biosférickom – rastovom regióne. Aby sa táto kvalita života zachovala na vysokej úrovni a zlepšovala sa, rovnako sa zohľadnia ekologické, sociálne a ekonomické požiadavky, prípadne potreby. Pritom sa dostávajú do centra pozornosti najmä tieto predpoklady biosférického – rastového regiónu:

- Budú sa definovať dohody o zaobchádzaní s chránenými oblasťami a oblasťami na zachovanie regionálneho záujmu.
- Zistia sa možnosti napojenia do siete cenných prírodných priestorov.
- Budú sa podporovať spôsoby obhospodarovania vhodné pre prírodu, udržateľné vo forme mäkkého turizmu a udržateľného poľnohospodárstva.
- Charakteristické obrazy krajiny pre jednotlivé čiastkové priestory v regióne sa zachovávajú a budú sa rozvíjať.
- Zabezpečia sa cenné poľnohospodárske produkčné plochy.
- Ciele ochrany podnebia sa splnia udržateľným prístupom k využívaniu regionálnych a dorastajúcich zdrojov a technológiami prijateľnými pre životné prostredie.

V kombinácii s iniciatívami v oblasti prírody a životného prostredia sa bude aktivovať a posilňovať turizmus a kultúrne dedičstvo v regióne. Optimalizácia, integrácia a spojenie do siete turistickej infraštruktúry v oblastiach dopravy, informačnej infraštruktúry a marketingu, koncepcia novej turistickej ponuky a tematický turizmus doplnia v regióne už dobrú pozíciu mestského turizmu a posilnia profil regiónu JORDES+.

Környezetvédelem, idegenforgalom és kulturális örökség

A JORDES+ vonzó természeti és kulturális térben teremt egyensúlyt a gazdaság, a versenyképesség, valamint az élet- és környezetminőség között.

A JORDES+ régió természetvédelmi területek kialakításával rendkívül jó életminőséget és magasszínvonalú szabadidő-eltöltést biztosít. Ezért a Bioszféra-növekedési régión belül döntő szerepet játszik a tájvédelmi- és zöldterületek gondos kezelése. Ezen életminőség magasszínvonalú fenntartása és javítása érdekében egyenrangúan veszik figyelembe az ökológiai, szociális és gazdasági követelményeket, illetve szükségleteket. Ennek során különösen a Bioszféra növekedési régió következő szempontjai kerülnek középpontba:

- megállapodások előírása a regionális jelentőségű védett és megőrzendő területekkel való bánásmódról;
- az értékes természetvédelmi területek hálózatának kialakítására vonatkozó lehetőségek biztosítása;
- a természetbarát és hosszú távú gazdálkodási módok támogatása szelíd turizmus és fenntartható mezőgazdaság formájában;
- a hangsúlyos, karakteres mezőgazdaságkép megőrzése és fejlesztése a régió egyes részterületein
- nagy értékű mezőgazdasági termőterületek biztosítása, és
- az éghajlatvédelem céljainak elérése hosszú távú kezdeményezésekkel a regionális és újratermelő erőforrások és környezetbarát technológiák felhasználásánál.

A természet- és környezetvédelem területén jelentkező kezdeményezésekkel egyítve aktivizálják és erősítik a régió belüli turizmust és kulturális örökséget. A turisztikai infrastruktúra optimalizálása, integrálása és hálózattá alakítása a közlekedés, az információs infrastruktúra és a marketing területén, az új turisztikai kínálat koncepciója, valamint a tématurizmus kiegészítik a régióban már pozícionált városi turizmust, és erősítik a JORDES+ régió profilját.

umsetzung des regionalen zukunftsbildes

Kooperationskultur

JORDES+ initiiert sektorale und allgemeine Kooperationsstrukturen in der Regionalplanung.

Die Integration der JORDES+ Strategie in CENTROPE unterstützt den Aufbau von sektoralen Kooperationsstrukturen und Kooperationsstrukturen in der gesamten Regionalplanung. Sektorale Kooperationen in den Bereichen Wirtschaft und Arbeitsmarkt, Lernende Region sowie Tourismus, Kultur und kulturelles Erbe bauen im größeren Rahmen auf bereits bestehenden Strukturen auf.

Durch Kooperationsstrukturen gilt es, die JORDES+ Ziele und Ergebnisse in den jeweils relevanten Dokumenten auf den entsprechenden Ebenen zu verankern. Im Bereich der regionalen (Fach)Planungen sind zwei Themenbereiche wichtig, die in Zukunft grenzüberschreitend – und vor allem kooperativ – zu regeln sind:

- Harmonisierung der Planungsgrundlagen: Daten und Kartengrundlagen im GIS Format als ein allen zugängliches und aktualisiertes räumliches Informationssystem und
- Abstimmung von grenzüberschreitend relevanten Leitbildern und Entwicklungsplänen.

In diesen Bereichen gibt es bereits erste fachliche und kooperative Erfahrungen und Ansätze der Akteure in der Planung, die diese Themenbereiche zukünftig in Teilregionen beziehungsweise in der gesamten CENTROPE Region abdecken. Angestrebt wird die weitere Ausweitung des Aktionsfeldes durch die Intensivierung der Zusammenarbeit zwischen den planenden Gebietskörperschaften in der JORDES+ beziehungsweise CENTROPE Region zum gegenseitigen Vorteil.

realizácia predstavy o regionálnej budúcnosti

Kooperačná kultúra

JORDES+ iniciuje sektorové a všeobecné kooperačné štruktúry v regionálnom plánovaní.

Integrácia stratégie JORDES+ do CENTROPE podporuje budovanie sektorových kooperačných štruktúr a kooperačných štruktúr v celom regionálnom plánovaní. Sektorové kooperácie v oblastiach hospodárstva a trhu práce, učiaceho sa regiónu, turizmu, kultúry a kultúrneho dedičstva stavajú vo väčších rámcoch už na existujúcich štruktúrach.

Pre kooperačné štruktúry platí, aby sa ciele a výsledky JORDES+ zakotvili do daných relevantných dokumentov na príslušnej úrovni. V oblasti regionálneho (odborného) plánovania sú dôležité dve tematické oblasti, ktoré sa v budúcnosti upravia cezhranične a predovšetkým kooperatívne:

- Harmonizácia plánovacích podkladov: údaje a mapové podklady vo formáte GIS ako jeden všetkým prístupný a aktualizovaný priestorový informačný systém.
- Odsúhlasenie cezhraničných relevantných vzorov a plánov rozvoja.

V týchto oblastiach už existujú prvé odborné i kooperačné skúsenosti a odhady aktérov v plánovaní, ktorí sa budú zaoberať týmito tematickými usernameami v budúcnosti v čiastkových regiónoch, prípadne v celom regióne CENTROPE. Existuje úsilie o ďalšie rozšírenie akčného poľa zintenzívnením spolupráce medzi plánujúcimi usernameami združeniami v regióne JORDES+, prípadne v regióne CENTROPE, čo bude obojstranným prínosom.

a regionális jövőkép megvalósítása

Együttműködési kultúra

A JORDES+ a regionális tervezésben ágazati és általános együttműködési struktúrák kialakítását kezdeményezi.

A JORDES+ stratégiájának integrálása a CENTROPE-ba az ágazati együttműködési struktúrák és az egész régiótervezéssel kapcsolatos együttműködési struktúrák kiépítését támasztja alá. Az ágazati együttműködések a gazdaság és munkaerőpiac, a Tanuló Régió, valamint a turizmus, a művelődés és a kulturális örökség területén nagyobb keretekben a már meglévő ágazatokra épülnek.

Az együttműködési struktúrák lényege, hogy a JORDES+ céljait és eredményeit a mindenkor aktuális dokumentumokban a megfelelő szinteken rögzítik. A regionális (szakágazati) tervezések területén két témakör bír jelentőséggel, amelyeket a jövőben – határokon átvéelő – és főképp együttműködő módon kell szabályozni.

- A tervezés alapjául szolgáló elvek összehangolása: adatok és a térképalaprajzok GIS formátumban, mindenki számára hozzáférhető és aktualizált területi információs rendszerként, valamint.
- A határokat átvéelő elképzelések és fejlesztési tervek összehangolása.

Ezen a területeken már megvannak az első szakmai és együttműködés tapasztalatok és a tervezésben résztvevő szereplők olyan szempontjai, amelyek ezeket a témaköröket a jövőben a régió egyes részein, illetve az egész CENTROPE régió belül lefedik. A JORDES+, illetve a CENTROPE régió belül a tervezési területi testületek közötti együttműködés intenzívebbé tételével az akcióterület kölcsönös előnyöket célzó további bővítésére törekszenek.

Die Projektbeteiligten • Abschlussworkshop in Neusiedl am See; Regional Consulting ZT GmbH, Wien, 2005 ↑

Einigkeit

Die Projektpartner sind sich einig, die gemeinsam erarbeiteten Ziele und Themen auf nationaler, überregionaler und regionaler Ebene im eigenen Wirkungsbereich verstärkt weiter zu verfolgen. In diesem Sinn werden sie in den entsprechenden Entwicklungskonzepten berücksichtigt und in jeweiligen strategischen Projekten konkretisiert. Dieser Prozess gewährleistet, dass die Arbeitsergebnisse auch entsprechende Verbindlichkeit erfahren und wird zum Teil bereits in die Praxis umgesetzt.

Europäische territoriale Zusammenarbeit 2007-2013

Die Partner treten auf EU Ebene im Rahmen der gemeinsamen Programmerstellung für die Periode 2007-2013 für eine Schwerpunktsetzung im Sinne der JORDES+ Ergebnisse ein. Dies betrifft insbesondere die gemeinsame Handlungsebene bei der geplanten territorialen Zusammenarbeit – der INTERREG Nachfolger Ziel 3 neu – des Europäischen Fonds für Regionalentwicklung.

CENTROPE

Durch die aktive Mitarbeit und Zusammenarbeit der Partner in CENTROPE wird gewährleistet, dass die JORDES+ Ergebnisse nachhaltig zum Tragen kommen und in gemeinsamen Pilotprojekten umgesetzt werden.

Regionale Kooperation

Die Partner bekennen sich zur Weiterentwicklung der vereinbarten Ziele auf Ebene bestehender und zukünftiger regionaler Kooperationen. Eine besondere Rolle spielt dabei die Ebene der EuRegios, insbesondere die EuRegios West/Nyugat Pannonia, Weinviertel-Südmähren-Westslowakei und Hármás-Dunavidék.

Das spezielle grenzüberschreitende Stadt-Umland Thema in der funktionellen Region von Bratislava wird im Rahmen des Projektes Stadt-Umland-Kooperation Bratislava mit seinen österreichischen Nachbargemeinden weiterhin schrittweise konkretisiert und vertieft.

Weitere grenzüberschreitende Stadt- und Kleinregionenkooperationen, die auf dem Prinzip der Grünen Mitte basieren, bestehen zwischen Sopron, Eisenstadt und Wiener Neustadt, zwischen Győr und Trnava und in der Dreiländerregion bei Mosonmagyaróvár und werden weiterverfolgt.

Jednota

Projektoví partneri si dohodli spoločne rozpracované ciele a témy ďalej intenzívnejšie sledovať na národnej, nadregionálnej a regionálnej úrovni vo vlastnej oblasti pôsobenia. V tomto zmysle sa zohľadnia v príslušnej koncepcii rozvoja a konkretizujú v daných strategických projektoch. Tento proces zabezpečí, aby výsledky prác dosiahli aj príslušnú záväznosť a čiastočne sa realizovali aj v praxi.

Európska teritoriálna spolupráca 2007-2013

Partneri vystupujú na úrovni EÚ v rámci spoločného vypracovania programu na obdobie rokov 2007–2013 za stanovenie ťažísk v zmysle výsledkov JORDES+. Týka sa to najmä spoločnej úrovne rokovania pri plánovanej teritoriálnej spolupráci – nasledovník INTERREG cieľ 3 nový – Európsky fond regionálneho rozvoja.

CENTROPE

Aktívna spolupráca partnerov v CENTROPE zabezpečí, aby sa výsledky JORDES+ udržateľne použili a realizovali v spoločných pilotných projektoch.

Regionálna kooperácia

Partneri sa hlásia k ďalšiemu rozvoju dohodnutých cieľov na úrovni existujúcich a budúcich regionálnych kooperácií. Mimoriadnu úlohu pritom hrá úroveň EuRegio, najmä EuRegio West-Nyugat-Pannonia, Weinviertel-Južná Morava-Západné Slovensko a Hármás-Dunavidék.

Zvláštna cezhraničná téma mesta a okolia vo funkčnom regióne Bratislava sa bude ďalej postupne konkretizovať a prehlbovať v rámci projektu Kooperácia mesta a okolia Bratislavy s rakúskymi susednými obcami.

Ďalšie cezhraničné kooperácie medzi mestami a malými regiónmi, ktoré vychádzajú zo zásady zeleného streda, existujú medzi Šopronom, Eisenstadtom a Viedenským Novým Mestom, medzi Győrom a Trnavou a regiónom troch krajín pri Mosonmagyaróvare a budú sa ďalej sledovať.

Egyetértés

A projektben résztvevő felek egyetértenek abban, hogy a közösen kidolgozott célokat és témákat a saját működési területen belül nemzeti, régió átnyúló és regionális szinten továbbra is fokozott mértékben figyelemmel kell kísérni. Ennek megfelelően a felek ezeket a megfelelő fejlesztési koncepciók alkalmával figyelembe fogják venni, és a mindenkori stratégiai projektek keretében konkretizálni fogják. Ez az eljárás biztosítja azt, hogy a munka eredményei megfelelő kötelezettségvállalással párosuljanak, mely a gyakorlatban részben már meg is valósult.

Európai területi együttműködés 2007-2013

A felek az EU szintjén a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó közös programalkotás keretében síkraszállnak azért, hogy prioritásokat a JORDES+ eredményei alapján határozzák meg. Ez különösen vonatkozik a közös cselekvési szintekre, így az Európai Regionális Fejlesztési Alap tervezett új célterületére a Területi együttműködésre, amely az új INTERREG program kereteit biztosítja.

CENTROPE

A felek CENTROPE keretében folytatott aktív közreműködésével és együttműködésével biztosítható, hogy a JORDES+ eredményei hosszútávon érvényesüljenek, és közös kísérleti projektekből valósuljanak meg.

Regionális együttműködés

A felek síkraszállnak a megállapított céloktovábbfejlesztéséért a fennálló és a jövőbeli regionális együttműködések szintjén. Különleges szerepet játszik ebben az EU régiók szintje, elsősorban a West/Nyugat-Pannónia, a dél-morvaországi-nyugat-szlovákiai borvidék és a Hármás Dunavidék EU régiója.

A pozsonyi funkcionális régió speciális, határon átnyúló város és környéke témáját lépésről lépésre tovább fogják konkretizálni, és el fogják mélyíteni a Pozsony városa és környékének osztrák szomszédközségeivel létrehozott projektje keretében.

További, a Zöld Közép elvén alapuló határon átvelő városi és kisvárosi együttműködések léteznek Sopron, Kismarton és Bécsújhely között, Győr és Nagyszombat között, Mosonmagyaróvár térségének három, valamint a Fertő táj világörökség két országán átvelő régiójában, amelyeket tovább fognak mélyíteni.

Österreich

Die österreichischen Partner kommen überein, die JORDES+ Ergebnisse im Rahmen der ÖROK zu diskutieren und im Rahmen der PGO aktiv weiter zu verfolgen. Darüber hinaus gehen die Ergebnisse in die jeweiligen operativen Länderprogramme ein. Dazu zählen der Stadtentwicklungsplan für Wien 2005, das Landesentwicklungskonzept für NÖ und der Landesentwicklungsplan des Burgenlands. Im Umsetzungsprozess werden bestehende beziehungsweise zukünftige Strukturen im Regionalmanagement und Stadt-Umland-Management einbezogen.

Slowakische Republik

Die slowakischen Partner sehen die Ergebnisse aus JORDES+ als Ausgangspunkt für zukünftige Aktivitäten unter der Initiative CENTROPE. Voraussetzungen für die Zusammenarbeit bestehen in konkreten Bereichen wie Siedlungsentwicklung und Kooperation sowie Standortentwicklung in den Grenzregionen. Vernetzung und Kooperation wird nicht nur zwischen den Hauptzentren Wien, Bratislava und Győr verfolgt, sondern auch zwischen den ländlichen Gebieten der Region initiiert und optimiert werden.

Ungarn

Die ungarischen Partner diskutieren die JORDES+ Strategie mit dem West-Pannonischen Planungsinstitut und dem West-Pannonischen Umweltforum. Dadurch werden die JORDES+ Ergebnisse und Ideen in die Programmplanung der Jahre 2007-2013 für West-Transdanubien und das Komitat Győr-Moson-Sopron einbezogen. In der Praxis wird der in JORDES+ initiierte Prozess durch größere und kleinere regionale Entwicklungsorganisationen, wie zum Beispiel der West-Pannonischen Regionalentwicklungsagentur, der West-Pannonischen Innovationsagentur, dem West-Pannonischen Marketing Directory, der grenzüberschreitenden Weltkulturerbe-Vereinigung Neusiedler See und dem Kommunal-Forum, weiterverfolgt.

Rakúsko

Rakúski partneri sa dohodli, že budú diskutovať o výsledkoch JORDES+ v rámci ÖROK a v rámci PGO ich budú aktívne ďalej sledovať. Ďalej vstupujú výsledky do daných operačných programov spolkových krajín. K nim patrí Plán rozvoja mesta Viedeň na rok 2005, Koncepcia rozvoja spolkovej krajiny Dolné Rakúsko a Plán rozvoja spolkovej krajiny Burgenland. Do realizačného procesu sa zaradia existujúce, prípadne budúce štruktúry regionálneho manažmentu regionálne a manažmentu pre mesto a okolie.

Slovensko

Slovenskí partneri považujú výsledky JORDES+ za východisko pre budúce aktivity na základe iniciatívy CENTROPE. Predpoklady na spoluprácu existujú v konkrétnych oblastiach ako rozvoj osídľovania a kooperácia i rozvoj lokalít v hraničných regiónoch. Prepojenie do siete a kooperácia sa bude iniciovať a optimalizovať nielen medzi hlavnými centrami Viedeň, Bratislava a Győr, ale aj medzi vidieckymi oblasťami regiónu.

Maďarsko

Maďarskí partneri diskutujú o stratégii JORDES+ so Západopanónskym inštitútom plánovania a Západopanónskym fórom pre životné prostredie. Tým sa zapracujú výsledky a myšlienky JORDES+ do programového plánovania na roky 2007-2013 pre Západné Transpodunajsko a pre Komitát Győr-Moson-Sopron. V praxi sa bude ďalej sledovať proces, ktorý sa začal v JORDES+ prostredníctvom väčších a menších regionálnych organizácií rozvoja, ako napríklad Západopanónska agentúra regionálneho rozvoja, Západopanónska inovačná agentúra, Západopanónsky marketingový adresár, Združenie Neziderského jazera pre cezhraničné svetové kultúrne dedičstvo a Komunálne fórum.

Ausztia

Az osztrák partnerek egyetértenek azzal, hogy a JORDES+ eredményeit meg kell vitatni az ÖROK keretében, és továbbra is aktívan figyelemmel kell kísérni a PGO keretében. A fentiekből következően az eredmények bekerülnek a mindenkori operatív tartományi programokba. Ezek közé tartozik a Bécs 2005. évi városfejlesztési terve, Alsó-Ausztia tartományi fejlesztési koncepciója, valamint Burgenland tartományi fejlesztési terve. A megvalósítási folyamatba bevonják a már meglévő, illetve a jövőben megvalósuló régió - város - környezet együttes irányítási struktúrákat.

Szlovákia

A szlovák partnerek a JORDES+ eredményeit kiindulópontnak tekintik a jövőbeni tevékenységekhez a CENTROPE kezdeményezése alapján. Az együttműködés előfeltételei olyan konkrét területeken teljesülnek, mint a településfejlesztés és együttműködés, valamint a határmenti régiók helyi fejlesztése. A hálózatiépítést és együttműködést nemcsak Bécs, Pozsony és Győr fő központjaiban kísérik figyelemmel, hanem azt a régiók vidéki területei között is kezdeményezik és optimalizálják.

Magyarország

A magyar partnerek a JORDES+ stratégiát megvitatják a Nyugat-dunántúli Regionális Hálózati Tervező Intézettel és a Nyugat-dunántúli Regionális Környezeti Fórummal. Ezáltal a JORDES+ eredményeit és javaslatait beépítik a Nyugat-Dunántúlra és a Győr-Moson-Sopron megyére vonatkozó, 2007-2013 időszakra szóló programtervezésbe. A gyakorlatban a JORDES+ által kezdeményezett folyamatokat kisebb-nagyobb regionális fejlesztési szervezetek, mint például a Nyugat-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség, a Nyugat-Dunántúli Innovációs Ügynökség, a Nyugat-Dunántúli Marketing Igazgatóság, a határon átnyúló Fertő-táj Világörökség Egyesület és a Kommunál Fórum továbbra is figyelemmel kíséri.

projektbeteiligte

Projektmanagement

Grenzüberschreitend und Österreich	Regional Consulting ZT GmbH	Gabriele Schinko
Slowakische Republik	Slowakische Umweltagentur SAZP	Ivan Veruzáb, Maria Krumpolcová
Ungarn	West Hungarian Research Institute	Mihály Lados

Landeskoordination

Österreich	Planungsgemeinschaft Ost – PGO	Hannes Schulz, Walter Pozarek, Rupert Schatovich
Slowakische Republik	Ministerium für Bauwesen und Regionalentwicklung	Mirloslava Pašková
Ungarn	Magistrat der Stadt Győr	Lóránt Istók

Projektbearbeitung

Österreich

Projektbearbeiter	Regional Consulting ZT GmbH	Astrid Hergovich, Kurt Puchinger, Robert Schodl
Projektbearbeiter aus der Verwaltung	Magistrat der Stadt Wien, MA 18 – Stadtentwicklung und Stadtplanung	Alfred Dörner
	Amt der BGLD Landesregierung, Landesamtsdirektion – Raumordnung	Rupert Schatovich
	Amt der NÖ Landesregierung, Abteilung Raumordnung und Regionalpolitik (RU2)	Ernst Tringl

Slowakische Republik

Standortpolitik	Aurex Ltd	Július Hanus, Gabriela Vargicová
Wirtschaftsentwicklung	Regicom	Jozef Tvrdon, Dusan Slimák
Verkehrssystem	Slowakische Umweltagentur SAZP	Lubomír Mateček
Bildung, Wissenschaft und Forschung	BIC – Bratislava Innovation Center	Stefan Vrátny, Juraj Studenik
Siedlungsstruktur	Aurex Ltd	Vojtech Hrdina
Natur und Umwelt	Slowakische Umweltagentur SAZP	Silvia Brezniková
Tourismus und Kulturelles Erbe	Ústav turizmu – Tourismus Institut	Pavol Weiss

Ungarn

West Hungarian Research Institute	Mihály Lados
-----------------------------------	--------------

JOint Regional DEvelopment Strategy

for the Vienna - Bratislava - Győr Region

Gemeinsame Regionale Entwicklungsstrategie für die Region Wien - Bratislava - Győr
Analytická štúdia geoeconomického subregiónu Vienna - Bratislava - Győr
A Bécs - Pozsony - Győr régió közös területfejlesztési stratégiája

Impressum

Eigentümer, Herausgeber, Verleger:
Regional Consulting ZT GmbH, Schloßgasse 11, A-1050 Wien, www.regcon.co.at
Für den Inhalt verantwortlich: Regional Consulting ZT GmbH, Wien

Art Direction, Produktionsleitung: mediaproject, DI Gernot Steindorfer, Trausdorf a.d. Wulka

Druck: Rötzerdruck, Eisenstadt

Gemeinschaftsinitiative INTERREG IIIA

Österreich
Slowakische Republik

Kofinanziert von der
Europäischen Union

Österreich
Ungarn